der esperantist

Mitteilungsblatt des Esperanto-Verbandes der DDR im Kulturbund e. V.

26. Jahrgang **Nr. 163 (5/1990) ISSN 0014-0619** **2 DM**

„der esperantist" 1965–1989

La plej gravaj kontribuoj kaj materialoj

Trarigardi 25 jarkolektojn de „der esperantist", t. e. entute 158 kajerojn (+ la ekstra numero en 1987) estis pena kaj samtempe kontentiga laboro. Kiel montras la riĉega materialo, la esperantistoj en Kulturligo faris atentindan kaj ne forviŝeblan laboron dum tiuj pasintaj 25 jaroj. Ili ne devas honti. Kontraŭe, ili konstruis relative fortan landan movadon. „Relative" signifas, kompare al alilandaj movadoj kaj kompare al la ŝtate donita kadro, kiun oni ne povis superi. Germana Demokratia Respubliko malaperos. Kun la ŝtato ankaŭ GDREA malaperos. GDREA eniros en la estontan tutgermanian Esperanto-movadon. Ĉu en tiun estontecon ĝi enportos ion konsiderindan, ion gravan? Sendube jes! La prezentata elekto de la plej gravaj artikoloj, kontribuoj kaj aliaj materialoj montros al la leganto, ke la membroj de GDREA faris multegon, kion valoras atenti, kritike bilanci kaj fruktuzi. Retroinformado fojfoje helpas eviti, ke oni inventos la biciklon duan kaj trian fojon. Konscio pri bone kaj sincere farita laboro ja estas grava faktoro por digno, digno kaj memfido, kiun oni bezonas dum tiuj malfacilaj tempoj. Malgraŭ multe da kritikindaĵoj en nia laboro! Jes ja – „der esperantist" ĉiam estis tre modestaspekta, nur 24 paĝa, nur 6-foja jare, daŭre malfruiĝinta. Aparte pro la malfruiĝado oni prave kritikis ĝin. Ni ne kapablis ŝanĝi tion. La nivelo de la poligrafia industrio en GDR estis tre malsama, ofte katastrofa. Kaj ni suferis sub tio. Tamen – „der esperantist" fidele spegulis la multflankan agadon de GDREA dum tiuj 25 jaroj. Se ni parolas pri GDREA (= Esperanto-Asocio de GDR en Kulturligo) ni konsciu, ke de 1965–1981 ni havis la Centran Laborrondon Esperanto (= la hodiaŭa Centra Estraro de GDREA), distriktajn kaj subdistriktajn laborrondojn (= estraroj) kaj grupojn. Sed tio nur estas organiza aspekto kaj ne ŝanĝas la esencon de nia agado. Multaj materialoj kaj kontribuoj nur estas kompreneblaj el la konkretaj sociaj cirkonstancoj regintaj en GDR kaj la „socialisma ŝtataro". Oni bonvolu tion konsideri. Kaj ni eluzis la kadron donitan.

Historiisto, kiu iam – espereble – detale skribos pri la historio de la Esperanto-movado en GDR, havos bonan elirbazon. Tamen, por percepti la **tutan** multflankecon de la agado, por digesti la multegan materialon, oni ja devas zorge detale trarigardi **ĉiujn** unuopajn kajerojn. La elekto prezentata ankaŭ estas subjektiva. La kompilinto elektis tion, kion li ĉefe trovis konservinda. Ĉefe, tio signifas, ke ankaŭ multo alia valorus la registron. Sed oni ja devis elekti por ne tro ŝveligi la manuskripton. Krome ni atentigu pri tri provoj iom retroinformi pri la enhavo de „der esperantist":

a) *Linde Knöschke* publikigis en n-ro 45

(1971) tre detalajn indeksojn (temoj kaj personoj) pri la numeroj 1–44 (1965–1970).

b) En la kajero n-ro 100 (1980) ni provis iom statistiki la ĉefajn temojn prezentitajn en la revueto.

c) Kaj fine en n-ro 72 (1975) aperis listo de la plej gravaj artikoloj de la n-roj 1 (1965) – 68 (1974).

Vi trovos en la unuopaj sekcioj, ke diversaj artikoloj aperis en la germana (G). Iuj aperis dulingve (G + E). Se mankas indiko, tiam ĝi estis esperantlingva. Malantaŭ la kontribuoj vi trovos la indikon de la numero kun la jaro en krampoj: 100 (1980): numero 100, kiu aperis en la jaro 1980. En ĉiu sekcio la artikoloj estas ordigitaj ne alfabete laŭ aŭtoroj sed kronologie laŭ jaroj. La Centra Estraro de GDREA esperas, ke la materialo helpos al la nove venintaj esperantistoj kompreni nian historion, veki ĉe ili iom da intereso pri la pasinta agado (el kiu oni multon povas lerni pri la nuna kaj la estonta). Eble iuj deziras posedi difinitajn kajerojn. Skribu al la Centra Estraro de GDREA kaj demandu, ĉar ankoraŭ haveblas multaj kajeroj. Fojfoje ankaŭ eblas fari kserokopion, tamen pagendan. Vi ja certe samopinios kun ni: Kiu forgesos sian pasintecon, ja estas kiel homo sen memoro. Ni havu memoron! Jen la elekto:

1. La Esperanto movado: Teorio kaj praktiko, superrigardoj

Tiu sekcio ne estas tre homogena. Ĝi precipe enhavas fundamentajn materialojn pri la internacia Esperanto-movado, aparte pri la specifa movado en GDR kaj en la iamaj „socialismaj" ŝtatoj. Diversaj materialoj povus ankaŭ aperi sub la temo „apliko de Esperanto".

- *Simeon N. Podkaminer:* Neŭtralismo kaj pseŭdoneŭtralismo en Esperanto-movado (G, E), 7–8 (1966)
- *Detlev Blanke:* Esperanto kaj UNESKO (G), 14 (1967)
- *S. N. Podkaminer:* La kontribuo de la esperantistoj por la paco. 16–17 (1967)
- *Nikola Aleksiev:* La pacbatalo kaj la esperantistaro. 30–31 (1969)
- *Karl Schulze:* Esperanto-fakorganizo kaj revuo pri juro kaj jurscienco. 49 (1971)
- *Ludwig Schödl:* Argumentoj por kaj kontraŭ Esperanto. 52 (1972)
- Esperanto kiel lingvo de teatro. 72 (1975)
- *Jan Ojalo:* Aŭtomata funkcio de Esperanto? 79 (1976)
- *D. Blanke:* Esperanto – instrumento! 79 (1976)
- *Georgi Korotkeviĉ:* David Lvoviĉ Armand 1905–1976. 82 (1977)
- *D. Blanke:* Intervjuo kun Romesh Chandra. 86 (1977)
- *Aleksandr Charkovskij:* Esperanto – ideologio aŭ instrumento? 87 (1978)
- *Humphrey Tonkin:* El la novjara mesaĝo 1978. 88 (1978)
- *Vladimir Samodaj:* Aldone al la disputo Blanke – Ojalo – Harkovskij (pri „interna ideo"). 88 (1978)
- *Johannes Palu:* Ĉu Esperanto estas nura ilo? 89 (1978)
- 25 jaroj Mondpaca Esperantista Movado (MEM). 92 (1978)
- *H. Tonkin:* Novjara mesaĝo 1979. 93 (1979)
- UEA en Simpozio de Neregistaraj Organizoj pri Malarmado. 93 (1979)
- *D. Blanke:* Gratulon al nia amiko Nikola Aleksiev. 95 (1979)
- *Rudolf Hahlbohm:* Pupteatro kaj Esperanto (G). 96 (1979)
- *H. Tonkin:* Kontaktoj kun UN kaj UNESKO. 97 (1979)
- *H. Tonkin:* La jardeko antaŭ ni. 99 (1980)
- *Paul Thomas:* Esperanto en Radio Varsovio. 99 (1980)
- *Hella Sauerbrey:* Kultura interŝanĝo kaj spirita riĉiĝo (G). 100 (1980)
- *Werner Pfennig:* Plibonigo de gvida laboro. 101 (1980)
- *D. Blanke:* Informado kaj argumentado (pri Esperanto kaj la monda lingvo-problemo). 102 (1980), 103 (1980), 104 (1980), 105 (1981), 106 (1981), 107 (1981), 108 (1981), 110 (1981)
- Profesoro Simeon Naumoviĉ Podkaminer – 80jara. 104 (1980)
- *Claude Piron:* Kiel superi la reziston? 111 (1982)
- *Grégoire Maertens:* Prosperan kunlaboron en 1982! 112 (1982)
- *Otto Haszpra:* Lastatempa stato kaj evolutendencoj de la aplikado de Esperanto en la sciencoj kaj fakoj fine de 1981. 113/114 (1982), 115 (1982)
- Kiu lernas kial? (Sociologia analizo de ĈEA). 113/114 (1982)
- Internaciaj Renkontiĝoj de Esperanto-Teatroj en Budapeŝto. 113/114 (1982)
- *Dao Anh Kha:* Nguyen van Kinh. 113/114 (1982)
- *Miroslav Malovec:* Pri poresperanta informado. 118 (1983)
- *Richard Partecke:* Pri kelkaj ebloj de scienc-teknika apliko de Esperanto. 120 (1983)
- *D. Blanke:* Universala Esperanto-Asocio – 75-jara. 121 (1983)
- *D. Blanke:* Pacmovado kaj Esperanto-movado. Kelkaj skizoj kaj rimarkoj. 123 (1984)
- *Árpád Rátkai:* Verda estas nia flago. 125 (1984)
- *D. Blanke:* Vizito ĉe Karoly Fajszi. 125 (1984)
- *William Gilbert:* Sur la vojo al la naskiĝo de MEM. 126 (1984)
- *István Nagy:* Pensoj pri lingvo, movado kaj ceter'. 126 (1984)
- Jubileo de Radio Polonia: 25 jaroj en Esperanto. 126 (1984)
- *D. Blanke:* Prof. Ivo Lapenna: 75-jara. 129 (1985)
- La ĝisnunaj Universalaj Kongresoj de Esperanto. 130 (1985)
- *Joachim Schulze:* Poresperanta varbado kaj la vero. 133 (1985)
- *Edeltraud + Achim Zettier:* Kelkaj pensoj pri la kultura valoro de la Esperanto-lernado en familioj. 133 (1985)
- *Renato Corsetti:* Esperanto en la „tria mondo". Faktoj kaj ŝancoj. 135 (1986)
- *D. Blanke:* Ĉu nur esperantistoj estas veraj pacbatalantoj? 135 (1986)
- UNESKO-Rezolucio pri Esperanto (G). 136 (1986)

- UNESKO esprimis sian subtenon de Esperanto. 136 (1986)
- Rezolucio de UNESKO pri Esperanto (23C/Res. 11.11.) en Esperanto, angla, germana, rusa. 136 (1986)
- *D. Blanke:* Rememore pri prof. Simeon Naumoviĉ Podkaminer. 138 (1986)
- *D. Blanke:* Pri specifaĵoj de la Esperanto-movado en kelkaj eŭropaj socialismaj landoj. 140 (1986)
- *H. Tonkin:* Novjara mesaĝo 1987. 141 (1987)
- *Doi Cieko:* La tombo de internacia amikeco. 141 (1987), kp. ankaŭ 144 (1987), 146 (1987).
- *Helmut Tautz:* Esperanto estas pli ol lingvo. 143 (1987)
- *D. Blanke:* Jubilea konsultiĝo dum jubilea jaro. 144 (1987)
- *D. Blanke:* William Gilbert – 75jara (kun bibliografio). 145 (1987)
- *H. Tonkin:* Festparolado (en Varsovio). 146 (1987)
- Terminologia Esperanto-Centro. 146 (1987)
- Fina dokumento de Helsinki (UEA-Monda Packonsilantaro). 148 (1988)
- *D. Blanke:* Ivo Lapenna 1909–1987 (kun bibliografio). 148 (1988), kp. ankaŭ en 152 (1988)
- Pri rezultoj de la jubilea jaro. 149 (1988)
- Universala Esperanto-Asocio: Bazaj informoj. 150 (1988)
- Agadprogramo de Mondpaca Esperantista Movado. 153 (1989)
- *Fritz J. Wollenberg:* Wachsmann pri la rilato de Albert Einstein al Esperanto. 153 (1989)
- Strategia seminario en Szeged: Dokumentoj. 133 (1989)
- Rekomendoj el Ahrenshoop '88 (de la strategia seminario de UEA). 154 (1989)
- *Stanislaw Dobrowolski:* Monda Esperanto-Centro. 154 (1989)
- *Zdenék Pluhař:* Ĉu la Terminologia Esperanto-Centro aktivas? 154 (1989)
- *Heinz Hofmann:* Esperanto estis laborlingvo en fervoja konferenco. 154 (1989)
- *Vilmos Benczik:* Baza legolisto de la originala Esperanto-Literaturo. 155 (1989)
- *D. Blanke:* La 22-a (Konsultiĝo de Esperanto-organizaĵoj de soc. landoj) en Moskvo. 156 (1989)
- TEC-novaĵoj. 157 (1989)

2. Pri alilandaj movadoj

Vi trovos, ke en „der esperantist" aparte aperis materialoj pri la movado en la iamaj „socialismaj" landoj. Tio estas komprenebla. Unue, kun tiuj landoj GDREA havis la plej fortajn kontaktojn kaj, due, en tiuj landoj la Esperanto-movado estas konsiderinde forta. Multaj legantoj bonvenigis ĝuste tiun iom kontinuan reflekton de la orienteŭropa movado sur la paĝoj de la revueto. Ke tio ja estis tre unuflanka, ankaŭ estas fakto:

- Dek jaroj de Vjetnama Pacdefenda Esperanto-Asocio. 11–12 (1967)
- *Teodor Kulagin:* Kelkaj sciindaĵoj pri la Esperanto-movado en Sovetunio. 11–12 (1966)
- *Rudi Graetz:* Renkontiĝoj en Mongolio (G). 51 (1972)
- *Nguyen van Kinh:* Esperanto serve al internacia amikeco kaj mondpaco (pri Esperanto en Vjetnamio). 63–64 (1974)
- *R. Graetz:* El la laboro de nia pola frata asocio (G). 65–66 (1974)
- *Ĥristo Gorov:* Esperanto en Bulgario. 87 (1978)
- *Magomet I. Isaev:* Pri la stato kaj pliefikigo de laboro de sovetiaj esperantistoj kaj plibonigo de iliaj internaciaj ligoj. 96 (1979)
- Lastatempaj atingoj (en Rumanio). 93 (1979)
- Asocio de Sovetiaj Esperantistoj (ASE), (G + E). 95 (1979)
- Pri la agado de AESSR (= Asocio de Esperantistoj en Slovaka Socialisma Respubliko). 95 (1979)
- Pri la agado de ĈEA (Ĉeĥa Esperanto-Asocio). 95 (1979)
- *Aleksandr Ĥarkovskij:* Mi aplaŭdas al Kreiĝo de Esperantista Asocio... (ASE). 97 (1979)
- *Detlev Blanke:* Bulgara-germana amikeco pere de Esperanto. 116 (1982)
- *D. Blanke:* 12 rimarkoj pri la hungara movado. 117 (1983)
- *Vilmos Benczik:* Hungara Esperanto-Asocio – la plej aktiva libroeldonejo en Esperantujo. 130 (1985)
- El materialo de Kuba Esperanto-Asocio. 135 (1986)
- Pri Esperanto en Ĉinio. 136 (1986)
- Esperantaj libroj el Hungario. (longa listo). 136 (1986)
- *William Gilbert:* Kio estas F.E.T.? 148 (1988)
- *D. Blanke:* Unua kongreso de Kuba Esperanto-Asocio. 148 (1988)
- *Dimitrij Perevalov:* Raporto pri la agado de la Sovetia MEM-Sekcio dum la periodo 1985–1987. 150 (1988)
- *Hoŭ Ĝiping:* La disvolviĝanta scienc-teknika Esperanto-movado en Ĉinio. 154 (1989)
- *Ulrich Becker:* Koncize pri la sovetia Esperanto-movado. 156 (1989) (kp. multaj aliaj materialoj pri la sovetia movado en la sama kajero)
- *U. Becker:* Intervjuo kun Sergej Kuznecov (pri la sovetia Esperanto-movado). 157 (1989)
- *Nikolaj Zubkov:* La restarigo de SEU. 158 (1989)
- Voĉo el Latinameriko (A. Künzli intervjuas A. F. Calienes de Kuba Esperanto-Asocio). 158 (1989)

3. Kongresoj

3.1. Universalaj Kongresoj de Esperanto

La unuan fojon oficialaj reprezentantoj de la Esperanto-movado en Kulturligo partoprenis Universalan Kongreson en la jaro 1966 (en Budapeŝto). Krom en la jaroj 1967 (Tel-Aviv/Rotterdam), 1968 (Madrid), 1972 (Portland), 1981 (Brazilio) kaj 1984 (Vankuvero) ĉiun kongreson aktive partoprenis delegitoj el GDR. El tio, inter alie, rezultis ampleksaj raportoj en „der esperantist". Legu ilin kaj vi pli bone komprenos la fenomenon de la Universalaj Kongresoj de Esperanto:

50-a (1965): 1–2 (1965)
51-a (1966): 7–8 (1966)
54-a (1969): 34–35 (1969)
55-a (1970): 43 (1970)
56-a (1971): 49 (1971)
58-a (1973): 59–60 (1973)
59-a (1974): 67–68 (1974)
60-a (1975): 73–74 (1975)
61-a (1976): 80 (1976)
62-a (1977): 86 (1977)
63-a (1978): 91 (1978)

64-a (1979): 97 (1979)
65-a (1980): 104 (1980)
66-a (1981): 110 (1981)
67-a (1982): 115 (1982)
68-a (1983): 121 (1983)
70-a (1985): 134 (1985)
71-a (1986): 139 (1986)
72-a (1987): 145 (1987)
73-a (1988): 150 (1988)
74-a (1989): 158 (1989)

3.2. TEJO-kongresoj

La Universalaj Kongresoj estas organizataj de Universala Esperanto-Asocio (UEA), en kiu GDREA membras ekde la jaro 1976. En la junulara organizaĵo de UEA, Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (TEJO), GDREA (pere de sia iama Junulara Sekcio) jam ekmembris en la jaro 1970. Kvankam junularaj delegitoj de GDREA ja ofte partoprenis la TEJO-kongresojn, tio bedaŭrinde ne ĉiam sukcesis:

26-a (1970): 43 (1970)
27-a (1971): 49 (1971)
28-a (1972): 55–56 (1972)
29-a (1973): 59–60 (1973)
31-a (1975): 73–74 (1975)
32-a (1976): 80 (1976)
34-a (1978): 92 (1978)
35-a (1979): 97 (1979)
36-a (1980): 104 (1980)
39-a (1983): 121 (1983)
43-a (1987): 146 (1987)
44-a (1988): 150 (1988)

4. Esperanto: Prilingvaj demandoj

Ne ĉiam eblas klare distingi inter lingvo-detala kaj esperantologia problemo. En ĉi tiu sekcio ni prefere listigis kontribuojn, kiuj traktas pri iom praktikaj opaj lingvaj problemoj. Pli teoriajn superrigardajn artikolojn ni metis en la sekcion 5.

- Enkonduko al Esperanto kun baza vortareto Esperanto–Germana (G). 1/2 (1965); 3/4 (1965)
- Plena Gramatiko de Esperanto (laŭ la Fundamenta Krestomatio) (G + E). 5–6 (1966)
- Vortareto Germana–Esperanto. 5–6 (1966)
- Kiel oni tradukas „kommen"? 7–8 (1966)
- Enkonduko en la lingvon Esperanto (G). 7–8 (1966); 18–19 (1968)
- La akuzativo (G). 14 (1967)
- *Rolf Deke:* Prepoziciaj esprimoj (G). 16–17 (1967)
- *R. Deke:* La artikolo ĉe propraj nomoj (G). 16–17 (1967)
- *Rudi Graetz:* Termino (Komplementär). 24 (1968)
- *Karl Schulze:* Pri „Komplementär". 26–27 (1968)
- *Willy Vildebrand:* Kion volas „Terminar-Komisiono"? 28–29 (1969)
- Vortareto Germana–Esperanto (A–L). 28–29 (1969)
- Vortareto Germana–Esperanto (M–Z). 30–31 (1969)
- *W. Vildebrand:* Ni plibonigu nian stilon. 34–35 (1969). 40–41 (1970)
- *W. Vildebrand:* El la laboro de la Terminara Komisiono. 34–35 (1969)
- *Rudolf Masek:* Apliko de „meti" kaj „fari". 46 (1971)
- Germanaj parolturnoj kaj esprimoj (G + E) de Curt Kessler 1: 36–37 (1969), 2: 38–39 (1970), 3: 40–41 (1970), 4: 42 (1970), 5: 43 (1970), 6: 44 (1970), 7: 45 (1971), 8: 46 (1971), 9: 47 (1971), 10: 48 (1971), 11: 49 (1971), 12: 51 (1972), 13: 52 (1972), 14: 53 (1972)
- *Walter von Waldowski:* Komplementa vortaro Esperanto–Germana 1: 36–37 (1969), 2: 38–39 (1970), 3: 40–41 (1970), 4: 42 (1970), 5: 43 (1970), 6: 44 (1970), 7: 45 (1971), 8: 46 (1971), 9: 47 (1971), 10: 48 (1971), 11: 49 (1971), 12: 51 (1972), 13: 52 (1972)
- Oficiala Komuniko de la Akademio de Esperanto (pri si'). 51 (1972)
- *Klaus-Dieter Dungert:* La kunmetitaj tempoformoj de verboj. 47 (1971)
- *Manfred Trenne:* La logika konstruo de Esperanto ĉe unu ekzemplo. 55–56 (1972)
- *Rudolf Hahlbohm:* Adoleska festo? (G). 59–60 (1973)
- *Jürgen Hamann:* Traduku sen germanismoj! 61–62 (1973)
- Komunikoj de la Akademio de Esperanto (ekde, dankema, kompensi, rekompenci). 63–64 (1974)
- *Ludwig Renn:* Esperanto – lingvo literatura. 65–66 (1974)
- *Karl Schulze:* Pri kelkaj gramatikaĵoj. 67–68 (1974)
- Metaforoj. 67–68 (1974)
- *Oskar Stollberg:* Kelkaj rimarkoj pri lingvo-uzo. 67–68 (1974)
- ADA: Komenci – komenciĝi. 72 (1975)
- *Linde Knöschke:* Kelkaj pensoj pri la tradukado de nacilingvaj specifaĵoj. 105 (1981)
- *Bernard Golden:* Kial Esperanto havas la vorton „bedaŭri"? 118 (1983)
- *L. Knöschke:* Rekomendaro por faka verkado. 129 (1985)
- *L. L. Zamenhof:* El la „Proverbaro de Esperanto". 130 (1985)
- *B. Golden:* Pli da rekomendoj por faka verkado. 132 (1985)
- *Jan Kavka/Germain Pirlot:* Leteroj pri „propraj nomoj". 135 (1986)
- *B. Golden:* „Presagentejo", „novaĵagentejo" aŭ „informagentejo"? 135 (1986)
- *B. Golden:* Verda alfabet-supo. 138 (1986)
- *István Nagy:* Ankaŭ lingvaj eraroj instruas. 138 (1986)
- Oficialaj informoj de la Akademio de Esperanto: Rekomendoj pri la landnomoj. 138 (1986)
- *Alfred Knapp:* Vortoj netroveblaj en Krause kaj v. Waldowski. 140 (1986)
- *Manfred Arnold:* La perdiĝonta honoro de iu Virrikardo Ŝ. kaj la problemo de la propraj nomoj. 141 (1987)
- Oficialaj informoj de la Akademio de Esperanto (ata/ita; de, fare de). 145 (1987)
- *Jozefo Nagy:* Ĉu pledo por unueca lingvo? 147 (1988)
- *D. Blanke:* Ĉu vere vi estas „rentulo/rentulino"? 147 (1988)
- *B. Golden:* Kiel kompili kaj publikigi fakterminaron? 147 (1988)
- *Sabine Fiedler:* 100 falsche Freunde Esperanto–Deutsch. 155 (1989)
- *D. Blanke:* Pri la Esperanta eldono de la „Komunista Manifesto" (tradukproblemoj). 156 (1989)

5. Interlingvistiko/esperantologio

Unu el la plej fortaj trajtoj de la Esperanto-mo-

vado de GDR sendube estis ĝia interlingvistika-esperantologia komponento. Ne ĉiu komprenis, ke sen solida teoria fundamento ne eblas formi la necesan akceptan klimaton por la praktika agado. Verŝajne „der esperantist" estis tiu nacia organo, kie oni trovis la plej multajn kontribuojn pri interlingvistikaj problemoj. Certe tio estas io aparte grava, kion GDREA povus doni al la estonta germana Esperanto-movado.

5.1. Materialoj

- *Detlev Blanke:* Signifo kaj limoj de Esperanto (G). 5–6 (1966)
- *D. Blanke:* Pri la stilo kaj literaturo de Esperanto (G). 11–12 (1967)
- *Evgenij Bokarev:* La internacia lingvosituacio kaj eblecoj de raciigo. 15 (1967)
- *Rudolf Hahlbohm:* Humanismo kaj partieco je la komento de terminoj 15 (1967)
- *Viktor Falkenhahn:* Lingvosciencaj konsideroj pri la rolo kaj strukturo de Esperanto (G+E). 18–19 (1968)
- *Peter W. Ruff:* Rimarkoj pri la prononco de Esperanto – aparte pri la vokaloj. 20–21 (1968), 22–23 (1968)
- Oficiala komunikaĵo de la Akademio (pri ata-ita). 22–23 (1968)
- Neologismoj? 22–23 (1968)
- *Kalman Kalocsay:* Neologismoj? 24 (1968)
- *P. W. Ruff:* Rimarkoj pri la prononco de konsonantoj (G). 26–27 (1968)
- *Erich-Dieter Krause:* Neologismoj? 26–27 (1968)
- *D. Blanke:* Bazaj problemoj de la vort-teorio de Esperanto. 32–33 (1969)
- Interlingvistika prelego en Humboldt-Universitato (G+E). 36–37 (1969)
- Fakgrupo Interlingvistiko/esperantologio (G). 43 (1970)
- E. A. Bokarev 1904–1971. 47 (1971)
- *István Szerdahelyi:* Pri la slango de TEJO-anoj. 48 (1971)
- *D. Blanke:* Interlingvistikaj prelegoj en Budapest. 48 (1971)
- *Giorgio Silfer:* Parolas Kalocsay (intervjuo). 50 (1971)
- *Adomatis Vaitilavičius:* Riĉeco de Esperanto kompare kun naciaj lingvoj. 53 (1972), 54 (1972), 55–56 (1972), 57–58 (1973)
- *D. Blanke:* La karakterizaĵoj de Esperanto (G). 54 (1972)
- *D. Blanke:* Esperanto – utopio aŭ pli? 57–58 (1973)
- Esperanto kiel artefarita kaj planita lingvo. Scienca kolokvo pri interlingvistiko (G). 57–58 (1973)
- Fakgrupo Interlingvistiko/Esperantologio. 57–58 (1973),
- Interlingvistika kolokvo en Jena. 57–58 (1973)
- *Viktor Falkenhahn:* Pri la problemo de monda helplingvo. Komparo de lernunuoj en la germana kaj en Esperanto. (G). 59–60 (1973)
- En lingvistikaj revuoj de GDR (G+E). 63–64 (1974)
- *Tadeusz Miĥalski:* El recenzo pri Plena Ilustrita Vortaro. 63–64 (1974)
- *D. Blanke:* Nia faka kontribuo. 63–64 (1974)
- *A. Berg/D. Armand/E. Bokarev:* 64 lingvoj kaj ankoraŭ unu (G). 65–66 (1974)
- *Evgenij Bokarev:* Esperanto – la lingva kreaĵo de Zamenhof. 65–66 (1974)
- *Georgi Korotkevič:* Iom pri funkciado de lingvoj kaj la problemo de Internacia Lingvo. 65–66 (1974)
- Grava decido de la Akademio de Sciencoj de USSR. 67–68 (1974)
- *P. Ruff:* Lingvo de la scienco (G). 69 (1975)
- La estonteco de l' informado kaj la gazetaro. 69 (1975)
- *M. I. Isaev:* Pri bazaj metodologiaj problemoj de interlingvistiko. 71 (1975)
- *Sándor Gáspár:* Por ke la laboristoj malsamlingvaj povu interkompreniĝi (intervjuo en G). 73–74 (1975)
- *D. Blanke:* Kial venkis Esperanto? 73–74 (1975)
- *István Szerdahelyi:* Planlingvistika dokumentaro. 77 (1976), 78 (1976), 79 (1976), 82 (1977)
- *Vilmos Benczik:* La vivoverko de Kalocsay: riĉa lingvo. 78 (1976)
- D. Blanke: Renkonto ĉe Kalocsay. 78 (1976)
- Scienca verko pri interlingvistiko (pri M. I. Isaev: Problemy interlingvistiki, Moskvo 1976). 78 (1976)
- Doktoriga disertacio pri Esperanto (pri D. Blanke). 78 (1976)
- *D. Blanke:* Planlingvo kaj nacia lingvo. Kontribuo al la esploro de iliaj specifaj komunikaj kapabloj, prezentita per konfronta komparo de kelkaj problemoj de la vortfarado de Esperanto kaj la germana (G). Tezoj por la doktoriga (= kandidatiga) disertacio de D. Blanke. 79 (1976)
- Disertacio pri Esperanto – intervjuo kun la aŭtoro (= D. Blanke). 79 (1976)
- *D. Blanke:* Resumo kaj rezultoj (enhavo de la doktoriga disertacio). 80 (1976)
- *D. Blanke:* 90 jaroj Esperanto (G). 83 (1977)
- *S. N. Podkaminer:* Socialismo kaj Internacia lingvo. 83 (1977)
- *D. Blanke:* Pri la stato de la internacia apliko de la planlingvo Esperanto. 84 (1977)
- Sciencaj publicaĵoj en GDR pri la planlingva problemo kaj pri Esperanto. 84 (1977)
- Interlingvistiko en universitato (= Berlin). 86 (1977)
- *Amadou-Mahtar M' Bow:* Parolado de la Ĝenerala Direktoro de UNESKO. 87 (1978)
- *D. Blanke:* La Esperanto-movado kaj sciencaj esploroj. 88 (1978)
- *S. N. Podkaminer:* Oktobra Revolucio kaj Rusia Esperantista Movado. 89 (1978)
- *Jaroslav Mařík:* La ekzisto de d-ro Hillerson pruvita. 90 (1978)
- I-a Internacia Interlingvistika Konferenco 91 (1978)
- *Bernard Golden:* Pra-esperantisto en Berlin. 92 (1978)
- *Jerzy Leyk:* Tezoj pri la tezoj. 92 (1978)
- Mondkonata letero de Lev Tolstoj. 93 (1979)
- Oficiala scienca kolektivo en la Akademio (Rumanio). 93 (1979)
- *Michael Lennartz:* Responde al la tezoj. 96 (1979) (kp. 88 + 92)
- *Robert Muller (ECOSOC):* Mankas tutmonda lingva politiko. 97 (1979)
- *Hans-Joachim Hußner:* Personecforma efiko de Esperanto. 103 (1980)
- Esperantistoj-filologoj. 103 (1980)
- Enciklopediisto de Esperanto: Gaston Waringhien – 80 jara. 109 (1981)
- *Manfred Arnold:* Ĉu germana aŭ angla? Pri germanaj vortoj en Esperanto. 111 (1982)
- Akademiano Gurgen Grigori Sevak plu ne estas kun ni. 112 (1982)

- *Wera Dehler:* 6 Tezoj pri terminologia laboro. 112 (1982)
- *W. Dehler:* Proponoj por terminologia laboro. 112 (1982)
- *W. Dehler:* Terminologia model-enketo. 112 (1982)
- *D. Blanke:* Pri SEU dum 20-aj kaj 30-aj jaroj. 113/114 (1982)
- *Bruce Arne Sherwood:* Sintezo de Esperanta parolado far komputoro. 113/114 (1982)
- *B. Golden:* Volapuko – la internacia lingvo, kiu ne volas morti. 113/114 (1982)
- *B. Golden:* Pri la esploro de la germana komponento. 116 (1982)
- *M. Lennartz:* Terminologiaj rimarkigoj. 116 (1982)
- *W. Dehler:* Denove pri terminologio. 117 (1983)
- *E. D. Krause:* Pri la vortaro Germana–Esperanto (G). 118 (1983)
- *Richard E. Butler:* Monda Komunika Jaro kaj malŝlosiloj al komunikado. 121 (1983)
- *D. Blanke:* Karl Marx kaj Friedrich Engels pri la „langue universelle". 122 (1983)
- *B. Golden:* Ĉu estas germanaj vortoj en Esperanto? 122 (1983)
- *D. Blanke:* Literaturo pri interlingvistiko en kiuj lingvoj? 123 (1983)
- *B. Golden:* Metodologiaj problemoj en la etimologia esploro de la germana komponanto de Esperanto. 125 (1984)
- *M. Lennartz:* Internacia alfabeto por komputeroj. 126 (1984)
- Multklera kaj produktiva lingvisto, prof. d-ro fil. habil. Georg Friedrich Meier, okaze de lia 65-a naskiĝtago. 127 (1984)
- *D. Blanke:* 10 demandoj al profesoro Georg Friedrich Meier. 127 (1984)
- *Fritz Wollenberg:* La humanisma mesaĝo de Zamenhof. 128 (1984)
- *Aurel Boia:* Modelo de sciencista poresperanta agado (I. F. Bociort – 60-jara). 128 (1984)
- *Douglas Gregor:* La Marx-teksto. 129 (1985)
- *Georg F. Meier:* Pri la bezono de Esperanto. 130 (1985)
- Dua disertacio pri interlingvistiko de Blanke. 131 (1985)
- *D. Blanke:* Bazaj problemoj de la evoluo de planlingvoj – sub aparta konsidero de Esperanto (G). 131 (1985). (Tezoj por la habilitacia disertacio)
- *D. Blanke:* Adli kaj Romanid. 132 (1985)
- *W. Dehler:* Terminologiaj principoj de Esperanto. 132 (1985)
- *D. Blanke:* Kiom da Interlingua-anoj? 133 (1985)
- *D. Blanke:* Serĉataj informoj pri W. Collinson. 133 (1983)
- *W. Dehler:* Nova ŝanco por terminologio. 135 (1986)
- Aperis de D. Blanke „Internationale Plansprachen" (Berlin, 1985). 136 (1986)
- *Humphrey Tonkin:* Granda faka bibliografio denove havas esperantan sekcion. 138 (1986)
- *D. Blanke:* En lingvoscienca bibliografio de GDR. 138 (1986)
- *D. Blanke:* „Esperanto" aŭ „Internacia Lingvo (ILo)" – kiel nomi la lingvon? 139 (1986)
- *B. Golden:* Reaktivado de la volapukistaro. 139 (1986)
- *Edmond Privat:* Esprimo de sentoj en Esperanto. 141 (1987), 142 (1987)
- *Peter Levsen:* Elpaŝo de rumana lingvisto. 141 (1987)
- *Claude Piron:* Veti pri Esperanto. 143 (1987)
- Dua eldono de „Esperanto und Wissenschaft" de D. Blanke. 143 (1987)
- *Joŝo:* Vok vu Uropi? 144 (1987)
- *D. Blanke:* Interlingvistika seminario en Slovakio. 145 (1987)
- *Fritz Wollenberg:* La naskiĝa dokumento de Esperanto. 146 (1987)
- *D. Blanke:* Atingoj kaj problemoj de la 100-jara Esperanto: Socipolitikaj aspektoj. 146 (1987)
- Interlingvistiko kaj esperantologio dum la 14-a Internacia Kongreso de Lingvistoj. 146 (1987)
- D-ro Istvan Szerdahelyi 1924–1987 (kun bibliografio). 146 (1987)
- Docentiĝo de d-ro Detlěv Blanke. 146 (1987)
- *Helmar Frank:* Kiam Esperanto, kiam Ilo? 146 (1987)
- Ekstra numero (G) „der esperantist" 1987 kun kontribuoj pri Esperanto en teorio kaj praktiko kaj pri la Esperanto-movado internacie kaj en GDR kun kontribuoj de Michael Behr, Detlev Blanke, Till Dahlenburg kaj Fritz Wollenberg
- *Michael Behr:* DLT – projekto de duonaŭtomata lingvotradukado helpe de modifita Esperanto. 147 (1988)
- *Klaus Schubert/Toon Witkam:* Atingoj kaj perspektivoj de DLT. 147 (1988)
- *H. Tonkin:* Oni ne povas aliri la lingvan problemon en izolo. 148 (1988)
- Esperanto-fako pluiras en la Budapeŝta Universitato. 149 (1988)
- *M. Behr:* Kion valoras alilingvaj resumoj? 151 (1988)
- *Gerda Häusler:* Interfero inter la angla, la germana kaj Esperanto kiel fonto de eraroj. 151 (1988)
- *Sabine Fiedler:* Citiloj – ĉu nur por citi? 151 (1988)
- *B. Golden:* Nekonsekvencaj formoj de propraj nomoj. 151 (1988)
- *Otto Haszpra:* Scienco kaj tekniko por internacia interkomprenigo. 152 (1988)
- *D. Blanke:* Kiel organizi sciencan esploron pri Esperanto? Taktikaj kaj organizaj aspektoj (surbaza de spertoj en GDR). 155 (1989)

5.2. La interlingvistikaj seminarioj en Ahrenshoop

Temas pri neesperantistaj germanlingvaj seminarioj, kiuj flanke de Kulturligo estis organizitaj por profesiaj lingvistoj. Ĉiu seminario traktis apartan kadran temon. La detalaj raportoj listigas ĉiujn prelegojn de parte eminentaj lingvistoj:

1-a: 95 (1979); 2-a: 105 (1981); 3-a: 110 (1981); 4-a: 116 (1982); 5-a: 122 (1983), 125 (1984); 6-a: 129 (1985); 7-a: 136 (1986); 8-a: 141 (1987); 9-a: 153 (1989)

5.3 Strategiaj fakaj seminarioj

Strategie nedisigebla de la interlingvistika agado estis la internaciaj fakaj seminarioj en Bad Saarow kaj Ahrenshoop. Pro la manko de vojaĝeblecoj kaj, sekve, pro la neeblo de multaj esperantistoj el GDR kontakti gvidajn fakulojn de la internacia Esperanto-movado, GDREA simple invitis ilin veni al GDR. Dum la 9 listigitaj seminarioj oni traktis bazajn problemojn de la nuntempa Esperanto-movado. La seminarioj, parte sub la aŭspicio de UEA, ne nur klerigis la fakulojn de GDREA, sed ankaŭ, sendube, do-

nis kontribuon al la tutmonda movado. La raportoj detale informas pri la enhavo kaj finaj dokumentoj (rekomendoj) de la seminarioj:

1. „Sciencaj aspektoj de Esperanto", Ahrenshoop, 1978. 89 (1978)
2. „Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado", Bad Saarow 1979. 99 (1980)
3. „Planado de UEA", Bad Saarow 1981. 111 (1982)
4. „Aktualaj problemoj de la scienc-teknika apliko de Esperanto", Bad Saarow, 1982. 117 (1983)
5. „Problemoj de la instruado de Esperanto al plenkreskuloj", Bad Saarow 1985. 136 (1986)
6. „Historiaj kaj sociologiaj aspektoj de la Esperanto-movado", Bad Saarow, 1986. 142 (1987)
7. „Sojle al la dua jarcento – lingvo kaj parolantaro. Kion konservi, kion ŝanĝi?" Ahrenshoop, 1988. 154 (1989)
8. „Internacia Junulara Seminario", Bad Saarow, 1989. 156 (1989)
9. „Esperanto – objekto de akademia esploro kaj instruado", Bad Saarow 1990. 162 (1990)

6. Instruado de Esperanto

Ni listigas ne nur teoriajn kontribuojn pri la metodiko de la Esperanto-instruado kaj la pedagogia valoro de Esperanto. Ni ankaŭ montras, ke GDREA disponis pri tradicio de kontinue okazigataj kvalifikaj kursoj por aktivuloj kaj kursgvidantoj. Krome, en la plej multaj kajeroj troviĝas lingvaj ekzercoj, distraĵoj, enigmoj, konkursaĵoj kaj tekstetoj, kiuj ankaŭ nuntempe estas riĉa fonto por la kursgvidantoj.

6.1. Teoriaj kontribuoj

- *Ludwig Schödl:* Koncernas niajn kursgvidantojn. 20–21 (1968)
- *Rudi Graetz:* Parolado antaŭ kursgvidantoj. 22–23 (1968)
- *Otto Bäßler:* Ankaŭ Esperanton oni devas lerni (G). 22–23 (1968)
- *Andrzej Pettyn:* Antaŭ ol komenci kurson. 34–35 (1969), 36–37 (1969)
- *Till Dahlenburg:* La instruado de fremdaj lingvoj. 38–39 (1970)
- *T. Dahlenburg:* Kiel komenci instruhoron? 44 (1970), 45 (1971)
- *Klaus-Dieter Dungert:* Metodikaj paŝoj por akceli dekomence la liberan paroladon de la lernantoj. 46 (1971)
- *Enjo Daskalov:* Metodikaj spertoj. 50 (1971)
- *A. Pettyn:* Pri la utilo de studrondoj. 63–64 (1974)
- *Stefania Palica:* La instruado de la lingvo devas esti interesa. 69 (1975)
- *Violin Oljanov:* Metodikaj demandoj de la instruado de Esperanto. 73–74 (1975), 75 (1976), 76 (1976)
- *Vilho Setälä:* Pri la metodiko de la instruado de Esperanto. 83 (1977)
- *Jussi Jäntti:* Pri la instruado de Esperanto. 90 (1978)
- *D. Liers:* Lerni ludante (G). 90 (1978)
- *V. Oljanov:* Ĉu samaj metodoj por ĉiuj? 92 (1978)
- *István Szerdahelyi:* Lernejaj reformoj kaj Esperanto: hungara sperto. 101 (1980)
- *Werner Pfennig:* Semajnfinaj seminarioj (G). 107 (1981)
- *Zlatko Tišljar:* Nova instrumetodo: Ŝanco al sukceso! 107 (1981)
- *V. Setälä:* Denove pri metodiko. 112 (1982)
- *T. Dahlenburg:* La internacia planlingvo Esperanto kiel instrufako. Evoluo, pedagogia valoro, rezultoj, proponoj (G). 119 (1983), 120 (1983)
- *Erika Piatkowiak:* Kelkaj spertoj kun Esperanto-kursoj en Popola Vespera lernejo. 122 (1983)
- *T. Dahlenburg:* Rekomendoj por la okazigo de Esperanto-ekzamenoj (G). 132 (1985)
- *Boris V. Tokarev:* Psikologio kaj metodiko de Esperanto-instruado. 140 (1986)
- *Joŝo:* Novaj eblecoj de lingva lernado. 152 (1988)
- *Sabine Fiedler:* Lingvaj ludoj dum la instruado de Esperanto. 153 (1989)
- *Ulrich Becker:* La centra koresponda kurso de GDREA. 154 (1989)
- *Werner Pfennig:* Semajnfinaj lingvokursoj. 154 (1989)
- *U. Becker:* Novtipaj seminarioj en Lychen. 154 (1989)

6.2. Kvalifikaj kursoj

La listo ne estas tute kompleta. Dum la 25 jaroj de GDREA (antaŭ CLE) okazis almenaŭ 50 kvalifikaj kursoj, inter ili specifaj por junuloj. Ni ankaŭ ne listigis la multajn unusemajnajn intensivajn kursojn (i. a. Ohrdruf, Bollmannsruh, Halle, Phöben) kaj semajnfinajn seminariojn (i. a. Brieselang, Neubrandenburg, Leipzig).

Oybin: 22–23 (1968), 30–31 (1969)
Bad Saarow: 28–29 (1969), 45 (1971), 52 (1972), 57–58 (1973), 70 (1975), 77 (1976), 77 (1976), 93 (1979)
Neuendorf: 40–41 (1970)
Thürmsdorf: 63–64 (1974)
Altenhof: 83 (1977)
Wehsendahl: 90 (1978), 93 (1979)
Ahrenshoop: 95 (1979)
Miersdorf: 102 (1980), 105 (1981), 111 (1982)
Rathenow (junulara): 105 (1981)
Lychen: 111 (1982), 2x: 116 (1982), 2x: 122 (1983), 124 (1984), 127 (1984), 137 (1986), 142 (1987), 2x: 154 (1989)

6.3. Variaj tekstoj por kursoj (ekzercoj, distro, konkursoj)

20–21 (1968), 22–23 (1968), 24 (1968), 25 (1968), 28–29 (1969), 32–33 (1969), 34–35 (1969), 36–37 (1969), 38–39 (1970), 40–41 (1970), 42 (1970), 43 (1970), 46 (1971), 47 (1971) 48 (1971), 50 (1971), 51 (1972), 52 (1972), 55–56 (1972), 57–58 (1973), 61–62 (1973), 63–64 (1974), 65–66 (1974), 75 (1976), 76 (1976), 77 (1976), 78 (1976), 79 (1976), 82 (1977), 83 (1977), 84 (1977, 85 (1977), 89 (1978), 90 (1978), 91 (1978), 92 (1978) 94 (1979), 96 (1979), 98 (1979), 99 (1980), 100 (1980), 102 (1980), 103 (1980), 104 (1980), 105 (1981), 106 (1981), 107 (1981), 108 (1981), 111 (1982), 117 (1983), 118 (1983), 119 (1983), 120 (1983), 122 (1983), 123 (1984), 124 (1984), 125 (1984), 126 (1984), 127 (1984), 128 (1984), 129 (1985), 130 (1985), 132 (1985), 133 (1985), 134 (1985).

7. Beletro

„der esperantist" ne estis literatura revuo. Tamen, fojfoje ni publikigis facilajn lilteratura-

ĵojn, tradukitajn kaj originalajn. Multaj tekstoj estas bone uzeblaj por kursoj aŭ simple ĝojigas la legantojn. Multe pli granda materialo aperis en la GDR-numeroj de „Paco", pri kiu ni ankaŭ publikigis bibliografion. [de 4/90]

7.1. Originalaĵoj

- *Aleksandr Logvin:* Akvarelo. 14 (1967)
- *Kalman Kalocsay:* Engels. 42 (1970)
- *Ludwig Renn:* Senlaborula kanto. 46 (1971)
- *Raymond Schwarz:* Poemoj. 63–64 (1974)
- *Ludwig Renn:* Kontraŭmilita kanto. 65–66 (1974)
- *A. Logvin:* Rekviemo. 78 (1976)
- *Manfred Arnold:* Pripensu, sinjor' senatoro! 90 (1978)
- *Asen Grigorev:* Al Rudi Graetz. 90 (1978)
- *A. Logvin:* Al Galileo. 103 (1980)
- *William Auld:* Al mia amatino neesperantista. 126 (1984)
- *Geraldo Mattos:* Zamenhof. 128 (1984)

7.2. Tradukaĵoj

- *Bert Brecht:* Demandoj de leganta laboristo. Trad. A. Fernandez. 13 (1967)
- *Wilhelm Busch:* Fringo kaj rano. Trad. L. Schödl. 15 (1967)
- *B. Brecht:* La tapiŝteksistoj de Kujan-Bulak honoras Leninon. Trad. A. Fernandez. 18–19 (1968)
- *Kurt Tucholsky:* Gardenkreskaĵoj. Trad. H. Rothe. 20–21 (1968)
- *B. Brecht:* La moritato de Macky Messer. Trad. K. Schulze: 54 (1972). Pavo 22–23 (1968)
- *B. Brecht:* Se la ŝarkoj estus homoj. Trad. H. Schmid. 26–27 (1968)
- *Johannes R. Becher:* Arnold Zweig. Trad. K. Schulze. 28–29 (1968)
- *B. Brecht:* La soldato de la Ciotat. Trad. K. Schulze. 34–35 (1969)
- *J. M. Lermontov:* La velo. Trad. B. Berin. 34–35 (1969)
- *Erich Kästner:* Ĉarma vespero. Trad. K. Schulze. 36–37(1969)
- *Erich Weinert:* Germana patrino. Trad. L. Schödl. 40–41 (1970)
- *Heinrich Heine:* Lorelej. Trad. K. Kalocsay. 47 (1971)
- *H. Heine:* La teksistoj. Trad. K. Kalocsay. 47 (1971)
- *J. Becher:* La nacia himno de GDR. Trad. E. Wiechert k. a. 49 (1971)
- *Willi Bredel:* Kiam Faust devis edziĝi al Margarenjo. Trad. K. Schulze. 51 (1972)
- *B. Brecht:* Legendo pri la estiĝo de la libro Taoteking sur la vojo de la elmigranta Laotse. Trad. K. Schulze. 57–58 (1973)
- *Ralph Wiener:* Flirtĉemizo por Ursula. Trad. G. Winter. 67–68 (1974)
- *R. Wiener:* La potenco de skriba preparo. Trad. M. Lennartz. 67–68 (1974)
- Venceremos. Trad. E. Wichert. 72 (1975)
- *Thomas Mann:* El „Mario kaj la magiisto". Trad. K. Schulze. 73–74 (1975)
- *Linde Knöschke:* Bertolt Brecht en „der esperantist" kaj en la GDR-eldonoj de „Paco" (bibliografieto). 90 (1978)
- *Claus Zander:* Eminenta vizito. Trad. M. Lennartz. 92 (1978)
- *C. Zander:* Nokta danco. Trad. M. Lennartz. 123 (1984)
- *Ivan Martjanow:* Trafikpekuloj. Trad. H. Buth. 123 (1984)
- *Hans Eggersdörfer:* Datumprilaborado. Trad. M. Lennartz. 147 (1988)

8. Recenzoj kaj bibliografioj pri la Esperanto-literaturo

GDREA mem ne multon eldonis. Kaj estis ne tre simple akiri esperantajn librojn el eksterlando. Tamen, lerta esperantisto ĉiam trovas vojon, i. a. helpe de siaj geamikoj en eksterlando, havigi al si la deziritajn titolojn. Pro tio ni klopodis vaste recenzi (aŭ almenaŭ prezenti) parton de la plej gravaj titoloj.

Ĉar tio nur eblis en tre limigita kadro, ekde 1980 ni instalis la rubrikon „Laste aperis", kiu preskaŭ komplete listigis la nove aperintajn titolojn. Nun studu tiun liston! Studu la recenzojn! Nun ja eblas akiri la titolojn rekte ĉe UEA aŭ ĉe la diversaj libroservoj.

8.1. Recenzoj

Ni aparte recenzis gravajn fakajn verkojn, sed ankaŭ beletron kaj alispecajn titolojn. Beletrajn titolojn ni nur esceptokaze enprenis en la liston, se ili estis aparte gravaj aŭ interesaj. La lasta nomo estas la recenzinto:

- Parnasa Gvidlibro de Kalocsay/Waringhien/Bernard. 36–37 (1969). D. Blanke
- *A. Pettyn:* Ĉu vi parolas Esperante? 43 (1970). D. Blanke
- Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto. 1970. 44 (1970). D. Blanke
- *Heinrich Heine:* Kantoj kaj romancoj. Trad. de Kalocsay/Waringhien 1969. 47 (1971). D. Blanke
- *Karel Ĉapek:* Libro de apokrifoj 1970. 49 (1971). D. Blanke
- *E.-D. Krause:* Taschenwörterbuch Deutsch-Esperanto. 59–60 (1973). D. Blanke
- *Géza Gárdonyi:* Sklavoj de Dio. 1973. 63–64 (1974). K. Schulze
- *E. A. Bokarev:* Esperanto-russkij slovar. 1974. 67–68 (1974). E. D. Krause
- La plurlingva vortaro pri komputiko (en la hungara). 1972. 67–68 (1974). M. Schüler
- *D. Blanke:* La kontribuo de la laboristaj esperantistoj ĉe la evoluigo de la germana-sovetia amikeco dum la periodo de la Respubliko de Vajmar (germanlingva broŝuro) 1974. 67–68 (1974). O. Bäßler
- La foraj steloj, novelaro el Hanojo 1974. 69 (1975). H. Sauerbrey
- *Lapenna/Lins/Carlevaro:* Esperanto en perspektivo. 1974. 70 (1975). D. Blanke
- *P. E. Stojan:* Bibliografio de Internacia Lingvo 1970. 71 (1975). J. Hamann
- Internacia komerca-ekonomika vortaro en 9 lingvoj, 1974. 78 (1976). R. Graetz
- Aktoj de la Akademio II, 1975. 78 (1976). D. Blanke
- Honore al ili. Memorlibro pri falintaj esperantistoj 1941–1945. Zagreb 1977. 85 (1977). R. Graetz
- *B. Brecht:* Trigroŝa Romano. Leipzig 1977. 89 (1978). L. Knöschke
- Lernolibro de Esperanto por la unua lernojaro. Sofio. 91 (1978). T. Dahlenburg

- *K. Kalocsay:* Izolo. Rotterdam 1977. 92 (1978). K. Schulze
- Pri la perdita honoro de iuj: (pri Böll: La perdita honoro de iu Katarina Blum. Trad. Rikardo Ŝulco, Leipzig, 1978). 94 (1979)
- Interesa nova libro pri Esperanto (= D. Blanke, Red.): Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado, Budapest 1978). 98 (1979)
- *Pierre Nemours:* Le Général et l'Anti Babel, Paris 1978. 99 (1980). I. Erfurth
- Sciencaj komunikaĵoj, Budapest 1978. 99 (1980). K. Dungert
- La Mastro de Korboja, Tallin 1975. 99 (1980). H. Sauerbrey
- *Pierre Janton:* Einführung in die Esperantologie. Hildesheim 1978. 99 (1980). D. Blanke
- *John C. Wells:* Lingvistikaj aspektoj de Esperanto. Rotterdam 1978. 99 (1980). D. Blanke
- *Lajos Tárkony:* De paĝo al paĝo. Budapest 1976. 101 (1980). K. Schulze
- *Gottfried Spies:* Warum die Menschen sprechen lernten. Berlin 1978. 101 (1980). D. Blanke
- *Heinrich Böll:* La perdita honoro de iu Katarina Blum. Leipzig 1978. 102 (1980). A. Grigorov
- *D. Blanke (Red.):* Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado. Budapest 1978. 103 (1980). R. Corsetti
- *William Auld:* Pri lingvo kaj aliaj artoj. La Laguna 1978. 103 (1980). C. Dominte
- Praktika bildvortaro de Esperanto. Oxford 1979. 107 (1981). E.-D. Krause
- *I. Lejzerowicz:* El la verda biblio. Budapest 1978. 107 (1981). L. Knöschke
- *I. Szerdahelyi (Red.):* Miscellanea interlinguistica. Budapest 1980. 117 (1983). D. Blanke
- *Richard Schulz:* Europäische Hochsprache oder Sprachimperialismus. Gerlingen 1979. 118 (1983). M. Lennartz
- *Helmar Frank k. a. (Red.):* Kibernetiko de la homa lingvo. 118 (1983). M. Schüler
- *Zs. Barczay (Red.):* Metodiko en la praktiko. Paderborn–Budapest 1982. 118 (1983). S. Fiedler
- *M. Mac Dermott:* Apostolo de libereco. Portreto de Vasil Levski. Sofio 1980. 118 (1983). D. Blanke
- *Ho Chi Minh:* Versaĵoj kaj prozo. Hanojo 1980. 118 (1983). R. Corsetti
- *Vu Kan/Hoang Nguyen:* Kampuĉio – la nigraj jaroj. Hanojo 1979. 118 (1983). K. Schulze
- *E.-D. Krause:* Wörterbuch Deutsch-Esperanto. Leipzig 1983. 122 (1983). D. Blanke
- *W. de Smet:* Esperanto snel assimilieren. Antwerpen 1982. 122 (1983). T. Dahlenburg
- *Rüdiger + Vilma Eichholz:* Esperanto in the modern world. Ontario 1982. 123 (1984). D. Blanke
- *Peter G. Forster:* The Esperanto-Movement. The Hague 1982. 123 (1984). D. Blanke
- *J. Baghy:* Gramatika demandaro. Budapest 1982. 123 (1984). T. Dahlenburg
- *Ch. Darbellay:* Kiu estas kiu en scienco kaj tekniko. Neuss 1981. 123 (1984). W. Dehler
- *A. D. Atanasov:* La lingva esenco de Esperanto. 125 (1984). T. Dahlenburg.
- *Maria T. Jankova-Bojaĝieva:* La bulgara revolucia Esperanta gazetaro dum la periodo 1929–1934. Sofio 1983. 129 (1985). D. Blanke
- *Dimitr Papazov:* Revuo „Balkana Laboristo" Sofia 1983. 129 (1985). D. Blanke
- *Endre Dudich:* Ĉu vi konas la teron? Budapest 1983. 130 (1985). K. H. Simon
- *Henrik Seppik:* La tuta Esperanto. Budapest 1984. 130 (1985). T. Dahlenburg
- *M. Boulton:* Faktoj kaj fantazioj. Rotterdam 1984. 130 (1985). S. Fiedler
- *W. Gruhn:* Sprachen lernen (k)ein Problem? Leipzig–Jena–Berlin 1984. 135 (1986). D. Blanke
- *Z. Semjonova/M. I. Isaev:* Lernolibro de la lingvo Esperanto (en la rusa). Moskva 1984. 135 (1986). T. Dahlenburg
- Internacia komputado. Jarkolekto 1984. 135 (1986). M. Lennartz
- *Ryszard Rokicki (Red.):* Acta Interlinguistica. Varsovio 1984. 135 (1986). D. Blanke
- *N. Strugar/A. Sekelj:* Leksikono de socipolitika kaj memadministra terminologio, serbkroata-esperanta, Zagreb 1983. 135 (1986). D. Blanke
- *Petko Arnaudov/Ljudmila Arnaudova:* Amuza matematiko por gelernantoj. Budapest 1984. 135 (1986). M. Schüler
- *Albert Lienhard:* Amuza legolibro en Esperanto. Budapest 1984. 135 (1986). F. Wollenberg
- *A. Gramsci:* Notizen zur Sprache und Kultur. Leipzig 1984. 137 (1986). R. Corsetti
- *Violin Oljanov (Red.):* Interlingvistiko. Esperantologio. Sofio 1985. 137 (1986). T. Dahlenburg
- *Ryszard Rokicki (Red.):* Acta Interlinguistica 12-a Scienca Interlingvistika Simpozio. Varsovio 1985. 138 (1986). D. Blanke
- *Heinz Koblischke:* Abkürzungslexikon internationaler Organisationen und Institutionen. Leipzig 1985. 138 (1986). D. Blanke
- *Stanislav Kamarýt:* Historio de la Esperanto-movado en Ĉeĥoslovakio. Iom da historio kaj iom da rememoroj. Praha 1983. (Siegfried Linke). 138 (1986). Komparu la polemikon pri tio: 144 (1987)
- Strategiaj demandoj de la Esperanto-komunumo. Varsovio 1985. 138 (1986). M. Behr
- *Gerhard Kalkhoff/Antony c. Pick:* Komputada Baza Terminaro München 1985. 138 (1986). M. Behr
- *Rikardo Ŝulco:* Pledo por unueca lingvo. Paderborn 1985. 138 (1986). D. Blanke
- *Walter Lippmann:* L. Zamenhofs sprachliche Gutachten: Saarbrücken 1984. 138 (1986). B. Golden.
- Kontribuo al lingvaj teorio kaj praktiko. Poprad. I: 1983, II: 1984, III: 1985. 136 (1986). D. Blanke
- *Christian Berlin:* Computer-Dictionary English-Esperanto. Draft. Cesson-Sevigne. 136 (1986). M. Lennartz
- *Reinhard Haupenthal (Red.):* Li kaj ni. Festlibro por la 80-a naskiĝtago de Gaston Waringhien. Antverpeno – la Laguna 1985. 139 (1986). D. Blanke
- *E. J. Kucharz:* Malgranda medicina vortaro Esperanta-angla-latina-pola-germana-franca-rusa. Katowice 1985. 139 (1986). P. W. Ruff
- *D. Blanke:* Internationale Plansprachen. Eine Einführung. Berlin 1985. 140 (1986). Tazio Carlevaro.
- *Nikola Aleksiev:* Mia porpaca agado. Sofio 1986. 140 (1986). D. Blanke
- *Ilona Koutny (Red.):* Perkomputila Tekstoprilaboro. Budapest 1985. 142 (1987). M. Lennartz
- *Rüdiger Eichholz:* Akademiaj studoj 1986. Bailieboro 1986. 142 (1987). D. Blanke
- *William Auld:* Esperanta antologio. Poemoj 1887–1981. Rotterdam 1984. 142 (1987). M. Arnold

- *Jan Werner:* Terminologia Kurso. Roudnice 1986. 142 (1987). D. Blanke
- *Gaŭ Ŝiĉji:* Aŭtobiografio de bakterio. Pekino 1986. 143 (1987). L. Knöschke
- *Lu Ĉŭanbjaŭ/Fan Jizu:* Ĉinlingva Konversacio. 147 (1988). E.-D. Krause
- Esperanto-ĉina Vortaro. Pekino 1987. 149 (1988). E.-D. Krause
- *S. N. Kuznetsov:* Napravlenija sovremennoj interlingvistiki. Moskva 1984. 149 (1988). A. Korĵenko.
- *Canko Murgin:* Progresemaj momentoj en la ideologio de L. L. Zamenhof. Sofio 1985. 149 (1988). D. Blanke
- *Zoltán Barna:* La laborista Esperanto-movado en Hungario (1913–1934). Budapest 1986. 149 (1988). D. Blanke
- *Stanislav Košecký (Red.):* Kontribuo al lingvaj teorio kaj praktiko IV. Poprad 1986. 149 (1988). D. Blanke
- *Tadeusz Ejsmont (Red.):* Internacia Lingva Komunikado. Lodzo 1986. 149 (1988). S. Fiedler
- *Rikardo Ŝulco:* Sur la vojoj de la Analiza Skolo. Paderborn 1987. 149 (1988). T. Dahlenburg
- Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto. Suplemento. Paris 1987. 150 (1988). M. Behr Kp. la aldonon de B. Golden: 154 (1989)
- *Belka Beleva:* Teatro sen lingva bariero. Sofio 1986. 150 (1988). W. Blanke
- *William Auld:* La fenomeno Esperanto. Rotterdam 1988. 151 (1988). T. Dahlenburg
- *Miroslav Malovec:* Gramatiko de Esperanto. Třebič 1988. 151 (1988). T. Dahlenburg
- Fokuso – la unua kompleta jarkolekto 1987. 153 (1989). E. Starke
- *Erika Kopietz:* Jenino Markso. Paderborn 1987. 153 (1989). S. Fiedler
- Amuza legado pri Til' Strigospegul'. Trad. Rikardo Ŝulco. Paderborn 1987. 153 (1989). K.-D. Dungert
- *Nikola Aleksiev:* Esperanto – 100 godini. Sofio 1987. 154 (1989). D. Blanke
- *Luc de Brabandere/Anne Mikolajczak:* Infoduktoj. Rotterdam. 1988. 155 (1989). M. Behr
- *Sándor Szathmári:* Perfekta Civitano. Budapest 1988. 155 (1989). M. Behr
- *Manuel Cofiño:* La lasta virino. Trad. Arnoldo Aguila. Havano 1987. 155 (1989). U. Werner
- *Blazio Vaha:* Adolesko. Budapest. 1987. 157 (1989). T. Dahlenburg

8.2. Laste aperis

En tiu rubriko vi trovos bibliografiajn informojn pri centoj da titoloj, aperintaj ekde 1980:

102 (1980), 103 (1980), 111 (1982), 112 (1982), 118 (1983), 123 (1984), 125 (1984), 126 (1984), 130 (1985), 132 (1985), 133 (1985), 135 (1986), 137 (1986), 138 (1986), 139 (1986), 144 (1987), 149 (1988), 150 (1988), 151 (1988), 153 (1989), 155 (1989), 158 (1989)

9. Historio de laborista Esperanto-movado

Pro la politika karaktero de GDR, la laborista Esperanto-movado estis de aparta graveco. Iamaj membroj de la Germana Laborista Esperanto-Asocio (GLEA) grave, eĉ decide, kontribuis al la reoficialigo de la Esperanto-movado en GDR. La laborista Esperanto-movado estis tre dinamisma kaj interesa, kaj per tiaj materialoj oni povis disbati la siatempe ofte renkontitan stultan argumenton, ke Esperanto estas „reakcia kosmopolita lingvo". Tamen, ankaŭ estas vero, ke la okupiĝo pri GLEA ne lasis sufiĉe da fortoj por studi la ankaŭ interesan historion de la nelaboristkarakteraj Esperanto-organizaĵoj antaŭmilitaj. Do – certa unuflanka koncentriĝo laŭ la temo estas fakto.

- *Otto Bäßler:* Esperanto – tio estas movado! (G), 3/4 (1965)
- *O. Bäßler:* Progresemaj tradicioj. (G). 5–6 (1966)
- *O. Bäßler:* Sur la spuroj de la Ruĝa Oktobro (G), 11–12 (1967)
- *H. Simon:* Memoroj de laborista esperantisto. 16–17 (1967)
- *Willy Vildebrand:* Kamerado Muravkin. 22–23 (1968)
- *Detlev Blanke:* Pri la historio de la internacia laborista Esperanto-movado. 25 (1968)
- Ekzamena disertacio pri LEA (G + E). 25 (1968)
- *D. Blanke:* Pri la Germana Laborista Esperanto-Asocio (LEA). 26–27 (1968)
- *Bill Keable:* Proleta Esperanto-korespondado (PEK). 28–29 (1969)
- *Mark Ŝretrik:* Proleta Esperanto-Servo (PES) kaj EKRELO. 28–29 (1969)
- *W. Vildebrand:* Memore al Kamarado Joĉjo Bata. 28–29 (1969)
- *Ernst Diedrich:* Ni kaj nia laborista partio (G). 32–33 (1969)
- *W. Vildebrand:* Erwin Schleusener. 34–35 (1969)
- *Herbert Trummer:* La vojo de nia soveta Esperanto-flago. 34–35 (1969)
- *Gerhard Raupenbach:* Kiel Esperanto al mi helpis fariĝi amiko de Sovetunio. (G). 38–39 (1970)
- *S. N. Podkaminer:* Lenin kaj Esperanto. 42 (1970)
- Tradicioj. 46 (1971), 47 (1971)
- *Ludwig Schödl:* Nivea. 50 (1971)
- *Aleksandr Harkovski:* Nia amiko Ludwig Schödl (G). 61–62 (1973)
- *L. Schödl:* Esperanto-movado. IFA – Kulturligo de GDR. 61–62 (1973)
- Asen Grigorov – 70-jara. 61–62 (1973)
- *D. Blanke:* Ludwig Renn – 85-jara. 65–66 (1974)
- *Franz Heiderer:* La Internaciaj Brigadoj kaj la esperantistoj. 67–68 (1974)
- Transdono de GLEA-flago en Rostock. 67–68 (1974)
- *D. Blanke:* Tradicioj de germana-sovetia amikeco en la laborista Esperanto-movado (G). 69 (1975), 70 (1975), 71 (1975), 72 (1975)
- *Oldřich Knichal:* En la spuroj de internaciisto kaj esperantisto. 70 (1975)
- Lunaĉarski pri Esperanto. 75 (1976)
- *Else Gruhle:* Hans Franke – laborista esperantisto. 78 (1976)
- *D. Blanke:* Otto Bäßler – 80-jara. 81 (1977)
- Salutoj de Ludwig Renn en „Popola Fronto". 83 (1977)
- *D. Blanke:* Arbeiter-Esperantisten im Klassenkampf (pri IPE), G. 115 (1982)

- *Louis Breton:* Marcel Boubou 1892–1942. 116 (1982)
- *D. Blanke:* Laborista Esperanto-movado en Germanio (1908–1973). 125 (1984)
- *Zoltán Barna/Ervin Fenyvesi:* Esperanto-movado dum la Konsilia Respubliko. 126 (1984)
- *Franz Haiderer:* El letero de interbrigadisto. 123 (1984)
- *D. Blanke:* Renkontiĝo kun Grigorij Demidjuk. 123 (1984), 132 (1985)
- *Gerhard Raupach:* Aktive en la politika laboro (memoroj de iama LEA-ano). 129 (1985)
- *L. Schödl:* Unika tradicio. 132 (1985)
- *Adolf Schwarz:* Mi estis persekutita. 135 (1986)
- Pri LEA en eldonaĵoj de Dietz-Verlag. 137 (1986)
- *Fritz Wollenberg:* Vivas la spirito de Thälmann. 138 (1986)

Grava bazo por ekscii multajn detalojn de la historio kaj konatiĝi kun interesaj dokumentoj estis la

ĉiujaraj renkontiĝoj de iamaj membroj de GLEA.

Ŝajne tiu serio de aranĝoj, tiel sisteme farita, estis organizita de neniu alia landa asocio. Ni trovas raportojn pri entute 12 aranĝoj:

1-a: 90 (1978), 2-a: 96 (1979), 3-a: 101 (1980), 4-a: 108 (1981), 5-a: 113/114 (1982), 6-a: 120 (1983), 7-a: 129 (1985), 8-a: 136 (1986), 9-a: 141 (1987), 10-a: 145 (1987), 11-a: 148 (1988), 12-a: 160 (1990)

10. Historio de GDREA

Nu, vi prave diros, ke ankaŭ la sekcioj 1–9 certagrade ja apartenas al la historio de la esperantista agado en GDR. Jes, sed ĉi tiu sekcio entenas iom bazajn kaj superrigardajn kontribuojn, kiuj ofte resumas la etapajn atingojn kaj ĉefajn problemojn de la esperantista agado en GDR. Temas ankaŭ pri unuopaj specifaj trajtoj ankoraŭ ne menciitaj en la antaŭaj sekcioj. La kronologia listigo ebligas profundiĝi en la vojon surpaŝitan de la komencoj ĝis nun. La unua jardeko estis aparte kuninfluita de Rudi Graetz, la unua prezidinto de la iama „Centra Laborrondo Esperanto".

- *Rudi Graetz:* Per tiu unua eldono (G). 1–2 (1965)
- *Eugen Menger:* La unuaj paŝoj (G). 1/2 (1965)
- Gvidlinioj pri la agado de la Esperanto-amikoj en Germana Kulturligo (G). 1–2 (1965), 7–8 (1966) G + E
- *Emil Rechtziegler:* Unua bilanco (G)., 5–6 (1966)
- *Ludwig Schödl:* Esperanto servu la pacon! (G + E), 5–6 (1966)
- *Erwin Schleusener:* Grupa korespondado (G). 30–31 (1969)
- *R. Graetz:* La kontribuo de la esperantistoj por la fortigo de GDR. 30–31 (1969), 32–33 (1969)
- *Helmut Lehmann:* La laborplano (G). 43 (1970)
- *Günter Heil:* La blinduloj de GDR uzas Esperanton. 52 (1972)
- Gvidlinioj por la laboro de la esperantistoj en Germana Kulturligo de GDR (G), 54 (1972), (E), 57–58 (1973)
- R. Graetz 65-jara. 54 (1972)
- *Detlev Blanke:* Esperanto-amikoj hieraŭ, hodiaŭ morgaŭ. 54 (1972)
- *R. Graetz:* Ĉefreferaĵo (G). 55–56 (1972)
- Membrolisto de la Centra Laborrondo/Centra Estraro. 55–56 (1972), (kun fotoj: 85; 113/114; 152)
- *R. Graetz:* Pri historio de tradukita libro (= Nuda inter lupoj de B. Apitz). 57–58 (1973)
- *D. Blanke:* Kiel plivigligi la grupojn? 59–60 (1973), 61–62 (1973), 63–64 (1974), 65–66 (1974), 67–68 (1974), 69 (1975), 70 (1975), 71 (1975), 72 (1975)
- *D. Blanke:* Multspecaj rilatoj al frataj landoj (G). 61–62 (1973)
- *D. Blanke:* Ĉu membri en KL aŭ ne? 63–64 (1974)
- *R. Graetz:* Ne staru flanke! 65–66 (1974)
- Agado de esperantistoj en GDR 1973. 65–66 (1974)
- *Hella Sauerbrey:* Germana radioscenaĵo pri Vjetnamio en Esperanto. 69 (1975)
- Kelkaj informoj pri la atingoj de la esperantistoj en Germana Demokratia Respubliko 1965–1975. 73–74 (1975)
- *R. Graetz:* La estontaj taskoj de la esperantistoj en Kulturligo de GDR. 82 (1977)
- 70jaroj – vivojubileo de Rudi Graetz. 83 (1977)
- Pri la agado de la esperantistoj post la VIII-a Kongreso de Kulturligo. 84 (1977)
- Esperantista agado en GDR 1976. 85 (1977)
- *D. Blanke:* Forlasis nin admirinda homo (pri Rudi Graetz). 86 (1977)
- *D. Blanke:* La novaj Bazaj Taskoj kaj ni. 91 (1978)
- *Ludwig Schödl:* Pri la estonta laboro de la esperantistoj post la IX-a Kongreso de Kulturligo. 94 (1979)
- *Ludwig Schödl:* 70jara. 97 (1979)
- La esperantistoj en la tria jardeko de GDR. 98 (1979)
- Sonbenda servo de Centra Laborrondo (G). 98 (1979) + 112 (1982)
- Oferto de aboneblaj gazetoj (esperantistaj). 112 (1982) + 143 (1987)
- 100 (analizo de la temoj de 100 kajeroj de „de"). 100 (1980)
- 15 jaroj esperantistoj en Kulturligo de GDR. 100 (1980)
- *Hartmut Sörgel:* Fama sciencisto kaj esperantisto (pri Georg Sörgel). 106 (1981)
- Interkonsento Kulturligo – Ministerio por Klerigado. 106 (1981)
- *Linde Knöschke:* Parolantaj ciferoj. (Sociologia analizo pri GDREA). 107 (1981)
- Esperanto-Asocio fondita. 108 (1981) (= fondo de GDREA)
- Gvidprincipoj de Esperanto-Asocio en Kulturligo de GDR. 108 (1981). En la Germana: 109 (1981)
- *D. Blanke:* Pri la novaj gvidprincipoj. 108 (1981)
- Esperanto-Asocio de GDR. Kial? 108 (1981)
- *D. Blanke:* Otto Bäßler 1897–1981. 108 (1981)
- El la priagada raporto dum la fonda konferenco de GDREA (G). 109 (1981)
- *Rudolf Hahlbohm:* Novaj impulsoj por nia agado (G). 109 (1981)
- *Giso Brosche:* Medicinistoj aranĝis sian III-an. 113/114 (1982)
- *Heinz Hoffmann:* Esperantlingvaj anoncoj per laŭtparolilo en fervojaj stacioj. 119 (1983)
- *L. Knöschke:* El sociologiaj analizoj pri GDREA. 127 (1984)

- *Hans Heinel:* Por pli alta socia efiko de GDREA (ĉefreferaĵo). 128 (1984)
- *D. Blanke:* 20 jaroj Esperanto en Kulturligo. 131 (1985)
- *L. Schödl:* Renkontiĝo kun amikoj (G). 133 (1985)
- *Werner Plate:* Valoras vivi kaj agi. 133 (1985)
- Internacia Medicinista Esperantista Konferenco '85 (en Schwerin). 134 (1985)
- La jubileo jam efikas. 143 (1987)
- Bibliografio de la plej gravaj publicaĵoj de Rudi Graetz. 144 (1987)
- *Fritz Wollenberg:* D-rino Soja Zamenhof en GDR. 148 (1988)
- *D. Blanke:* Ĉefaj rezultoj de la jubilea jaro en GDR. 149 (1988)
- *Ingrid Mewes:* Pri Richard Schulz el Potsdam. 150 (1988)
- Inter TEJO, kolbasetoj kaj ĵazo (1-a Centra junulara renkontiĝo de GDREA 1988 en Biesenthal). 152 (1988)

11. Aspektoj de la praktika agado

Ĉi tie ni listigas kelkajn ĉapitretojn de la agado de GDREA

11.1. La kunsidoj de CLE/CE

La „Centra Laborrondo Esperanto" (CLE) fakte estis la gvidorgano de la „esperantistaro en Kulturligo". En 1981 CLE fariĝis la Centra Estraro (CE) de GDREA. Ĝi regule kunsidis kaj decidis pri la agado. Ni espereble trovis raportojn kaj raportetojn pri ĉiuj kunsidoj: Trarigardante ilin, vi havos certan imagon pri la laboro de tiuj gvidinstancoj CLE kaj CE de GDREA:

1/2 (1965), 3/4 (1965), 7–8 (1966), 14 (1967), 25 (1968), 28–29 (1969), 30–31 (1969), 36–37 (1969), 38–39 (1970), 40–41 (1970), 45 (1971), 49 (1971), 50 (1971), 55–56 (1972), 59–60 (1973), 61–62 (1973), 67–68 (1974), 70 (1975), 73–74 (1975), 75 (1976), 77 (1976), 78 (1976), 82 (1977), 84 (1977), 87 (1978), 88 (1978), 89 (1978), 93 (1979), 95 (1979), 96 (1979), 99 (1980), 100 (1980), 102 (1980), 104 (1980), 105 (1981), 107 (1981), 113/114 (1982), 116 (1982), 117 (1983), 120 (1983), 124 (1984), 128 (1984), 131 (1985), 132 (1985), 135 (1986), 136 (1986), 137 (1986), 141 (1987), 143 (1987), 145 (1987), 152 (1988), 156 (1989).

Cetere, la listojn de la membroj de CLE kaj poste CE vi trovos en 1–2 (1964), 55/56 (1972), 85 (1977) kun fotoj, 113/114 (1982) kun fotoj, 152 (1988) kun fotoj.

11.2. Centraj renkontiĝoj kaj konferencoj

Tiuj aranĝoj en aliaj landoj ĝenerale nomiĝas „Landaj Kongresoj". Ni estis pli modestaj: La Centraj Renkontiĝoj okazis ekde 1970 ĉiun duan jaron. Ili estis grandaj esperantistaj aranĝoj kun varia programo. Ekde 1972 okazis ĉiun duan jaron la Centraj Konferencoj. Ili estis pli bilancaj, agado-influaj. En la kadro de tiuj Centraj Konferencoj oni elektis la Centran Laborrondon, respektive la Centran Estraron de GDREA. Ambaŭ aranĝo-specojn partoprenis eksterlandaj gastoj, tamen preskaŭ nur el la ekssocialismaj landoj. La nombro de la partoprenintoj variis inter 180–230.

11.2.1. La Centraj Renkontiĝoj

1-a en Karl-Marx-Stadt: 44 (1970), 2-a en Berlin: 65–66 (1974), 3-a en Rostock: 93 (1979), 4-a en Dresden: 128 (1984)

11.2.2. La Centraj Konferencoj

1-a en Berlin: 54 (1972), 2-a en Leipzig: 81 (1977), 3-a en Karl-Marx-Stadt: 108 (1981), 4-a en Leipzig: 144 (1987)

11.3. Junulara agado

La junulara agado reflektiĝis en multaj numeroj de „der esperantist", kvankam bedaŭrinde ne ĉiam. Foje la revueto entenis „junularan paĝon". Sed la raportoj ne limiĝis al tiu „paĝo":

20–21 (1968), 22–23 (1968), 24 (1968), 26–27 (1968), 28–29 (1969), 30–31 (1969), 34–35 (1969), 36–37 (1969), 38–39 (1970), 40–41 (1970), 43 (1970), 44 (1970), 45 (1971), 47 (1971), 48 (1971), 50 (1971), 52 (1972), 59–60 (1973), 65–66 (1974), 73–74 (1975), 79 (1976), 82 (1977), 99 (1980), 110 (1981), 113/114 (1982), 121 (1983), 152 (1988)

11.4. Internaciaj aranĝoj en GDR

Ili ne tro multis. Tamen, okazis kelkaj vere interesaj (krom la sub 5.3. menciitaj). Ili estis feriaj (SEFT, IREBIK, PoSET, ITREE) aŭ havis fakan aŭ kulturan komponenton (IFER). Partopreno el okcidentaj landoj estis ne tro ofta, tamen okazis aparte en IFER, pro la facilaj dumfoiraj vojaĝeblecoj por okcidentanoj. Fakte IFER estis la plej grandaj kaj altkvalitaj.

Mallongigoj:

IFER: **I**nternacia **F**oira **E**sperantista **R**enkontiĝo en Leipzig
IREBIK: **I**nternacia **R**enkontiĝo de **E**sperantistoj ĉe **B**erlin sur la **I**nternacia **K**ampadejo Krossinsee
SEFT: **S**omera **E**sperantista **F**amilia **T**endaro ĉe Feldberg (Meklenburgo)
PoSET: **Po**tsdama **S**omera **E**sperantista **T**endaro
ITREE: **I**nernacia **T**urisma **R**enkontiĝo de **E**sperantistoj en **E**rcmontaro
JES: **J**armeza **E**sperantista **S**emajnfino (Leipzig, agra)

Baltmara Semajno en Rostock. 7–8 (1966). 14 (1967)
Filatelista ekspozicio en Karl-Marx-Stadt. 16–17 (1967)
Foiroj en Leipzig: 2–3 (1965), 30–31 (1969), IFER '77: 85 (1977), IFER '78: 90 (1978), IFER '79: 95 (1979), IFER '81: 107 (1981), IFER '82: 113/114 (1982), IFER '83: 117 (1983), IFER '85: 131 (1985), IFER '86: 137 (1986), IFER '87: 143 (1987), IFER '88: 148 (1988)
Esperanto-tendaro en Rabenstein: 50 (1971), 55–56 (1972)
3-landa renkontiĝo en Seifhennersdorf: 57–58 (1973)
Intercamping ĉe Berlin (IREBIK): 75 (1976), 81 (1977), 111 (1982), 115 (1982), 120 (1983)

SEFT '78 + '79: 92 (1978), '81: 111 (1982), '82: 115 (1982), '86: 141 (1987)
PoSET '85: 134 (1985), '86: 140 (1986), '88: 152 (1988)
ITREE '85: 135 (1986)
Metiejaj Kulturtagoj de junaj esperantistoj 1987 en Halle: 143 (1987), 1988: 150 (1988)
JES '89: 157 (1989)

11.5. La gazetaro pri ni

Iom post iom GDREA akiris certajn sukcesojn en la informa kampo. Ili certe neniam sufiĉis. Tamen, ekde 1970 ni komencis listigi la artikolojn kaj povis konstati de jaro al jaro pli da materialoj. La rekordo estis atingita en 1987 kun pli ol 400 artikoloj. Certe la (certe nekomplete) kompilitaj listoj montriĝos gravaj fontoj pri la konkreta loka agado. Ankaŭ ne malmultas ampleksaj artikoloj. En tiuj listoj ne aperas la multaj sciencaj studoj kaj publicaĵoj aperintaj en sciencaj revuoj de GDR. Ilin ni prezentos aliloke.

38–39 (1970), 40–41 (1970), 43 (1970), 44 (1970), 45 (1971), 48 (1971), 50 (1971), 55–56 (1972), 61–62 (1973), 69 (1975), 76 (1976), 85 (1977), 89 (1978), 93 (1979), 98 (1979), 103 (1980), 110 (1981), 115 (1982), 122 (1983), 129 (1985), 134 (1985), 140 (1986), 148 (1988), 152 (1988), 157 (1989)

12. Diversaĵoj

12.1. Filatelo

Esperanto kaj filatelo estas ligitaj. La kontribuoj pri tiu temo plej ofte venis el la plumo de Rudi Burmeister.

22–23 (1968), 24 (1968), 25 (1968), 26–27 (1968), 28–29 (1969), 30–31 (1969), 32–33 (1969), 34–35 (1969), 36–37 (1969), 38–39 (1970), 40–41 (1970), 44 (1970), 49 (1971), 50 (1971), 51 (1972), 57–58 (1973), 61–62 (1973), 63–64 (1974), 84 (1977), 88 (1978), 92 (1978), 99 (1980), 118 (1983), 119 (1983), 126 (1984), 144 (1987)

12.2. Korespondeziroj

Ĉiu kajero prezentis multajn korespondeziroјn. Entute, laŭ nia takso, en „der esperantist" aperis eble pli ol 3000 korespondpetoj. Ili estis el jenaj 58 landoj:

Albanio, Alĝerio, Argentino, Aŭstrio, Belgio, Benino, Brazilo, Britio, Bulgario, Burkina Faso, ĈSFR, Ĉinio, Danio, Egiptio, Filipinio, Finnlando, FRG, Francio, Gambio, Gano, GDR, Hispanio, Hungario, Irano, Irako, Irlando, Italio, Japanio, Jugoslavio, Kamerunio, Kanado, Kolumbio, Koreujo (Suda), Kubo, Malagasio, Marokio, Mongolio, Namibio, Nederlando, Norvegio, Novzelando, Pakistano, Peruo, Pollando, Portugalio, Rumanio, Sovetunio, Sudano, Svisio, Svedio, Tanzanio, Togo, Turkio, Usono, Venezuelo, Vjetnamio, Zairo.

Vi do vidas, ke ni tute ne limigis nin al la orienteŭropaj landoj. La fakto, ke ili kvante fortege superas la alilandajn anoncpetojn klariĝas per tio, ke la Esperanto-movado en la orienteŭropaj landoj atingis certan relativan amasecon, pri kiu nur povas revi la aliaj landoj.

12.3. Fotoj

Fine ni publikigas liston de tiuj esperantistoj (kaj kelkaj eminentaj neesperantistoj), pri kiuj aperis foto en „der esperantist".

Al-Amily, Hussein: 22/23
Aleksiev, Nikola: 24, 54, 80, 95
Prof. D-ro Amand, David: 70,82
Arnold, Manfred: 113/114, 152
Bäßler, Otto: 85
D-rino Barandovská, Věra: 85
Bartos, Hans-Peter: 152
Beau, Rolf: 113/114, 152
Becker, Ulrich: 152
Behr, Michael: 113/114, 152
Bendias, Torsten: 152
Bischhoff, Fritz: 61/62
D-ro Blanke, Detlev: 65/66, 73/74, 78, 80, 85, 113/114, 131, 152
Blanke, Wera: 152 (antaŭe Wera Dehler)
Prof. D-ro Bociort, Florian, I.: 99
Prof. D-ro Bokarev, Evgenij: 16/17, 47
Borgwardt, Hans-Joachim: 113/114, 152
D-ro Brosche, Giso: 85, 113/114, 152
Burmeister, Rudolf: 85, 113/114, 152
Ĉaĉe, Ints: 13
Chandra, Romesh: 86
D-ro Dahlenburg, Till: 85, 113/114, 152
Dao Anh Kha: 84
Dehler, Wera: 113/114 (= Wera Blanke)
Demidjuk, Grigori: 123
Diedrich, Hans: 85, 113/114
Dörner, Marita: 79, 85, 113/114
Dungert, Klaus-Dieter: 85, 113/114, 152
D-rino Erfurth, Ingrid: 79, 85, 113/114, 152
Prof. D-ro Falkenhahn, Viktor: 57/58, 85, 87, 113/114, 117
D-rino Fiedler, Sabine: 152
Gorov, Christo: 80
Graetz, Rudi: 1–2, 16/17, 34/35, 54, 67/68, 73/74, 80, 83, 84, 86
Grimm, Bernd: 152
Güse, Kurt: 152
Habicht, Werner: 85, 113/114, 152
Hahlbohm, Rudolf: 85, 99, 113/114, 152
Hamann, Jürgen: 85, 113/114
Heinel, Hans: 60, 85, 113/114, 152
Hinz, Vera: 152
D-ro Hußner, Hans-Joachim: 113/114, 131
Prof. D-ro Isaev, Magomet: 67/68, 71, 96
Jasmann, Horst: 113/114, 152
Prof. D-ro Kálocsay, Kálmán: 78
Keable, Bill: 63/64
Kelpin, Hans-Jürg: 85, 113/114, 152
Knöschke, Linde: 54, 85, 113/114, 152
Kočvara, Vlastimil: 65/66
Kočvara, Drahomir: 65/66
Korotkieviĉ, Georgi: 133
Kořinek, Jiři: 110
Kraus, Christel: 152
Kraus, Detlef: 152

Interlinguistik in der DDR. Eine Bilanz

Resumo pri „Interlingvistiko en GDR. Bilanco."

Pro la tabuigo de la interlingvistika problemaro, aparte de Esperanto, antaŭ la reoficialigo de Esperanto en GDR, en la jaro 1965, preskaŭ ne aperis sciencaj materialoj. La en 1970 fondita komisiono Interlingvistiko/Esperantologio en la kadro de Kulturligo (ligita al GDREA), dum 20 jaroj faris atentindan laboron. Post la orientiĝo pri la monda stato de la disciplino, la fakgrupo stimulis la kolektadon de fakaj materialoj. En GDR diversloke ekzistas ĉ. 15000 libroj pri interlingvistiko/esperantologio. La aŭtoro preparas bibliografion pri interlingvistiko kun 10000 titoloj. GDREA kune kun la fakgrupo okazigis 9 internaciajn fakajn seminariojn en Ahrenshoop kaj Bad Saarow (1979–1990), kiuj i. a. helpis al fakuloj el GDR kontakti alilandajn fakulojn kaj teni la superrigardon pri la internacia stato de diversaj sciencaj aktivadoj. Pli ol 60 sciencaj prelegoj estis prezentitaj en universitatoj kaj altlernejoj. Oni organizis sciencajn kolokvojn. Famiĝis la serio de 9 interlingvistikaj (neesperantistaj) seminarioj en Ahrenshoop (de 1979–1988), kiujn partoprenis sume ĉ. 300 lingvistoj el 27 universitatoj kaj altlernejoj, 3 akademioj kaj aliaj sciencaj instancoj. Al la prelegintoj apartenis elstaraj lingvistoj de GDR. Al la rezulto de la interlingvistika agado en GDR i. a. apartenas la enigo de la temaro en la programon de la 14-a Internacia Kongreso de Lingvistoj (1987 en Berlin), la instalo de 8 Esperanto-Kursoj 1989 en universitatoj

---

kaj altlernejoj de GDR, la establo de la fako interlingvistiko en Humboldt-Universitato de Berlin *(docento d-ro Blanke),* publikigo de 105 germanlingvaj interlingvistikaj, esperantologiaj kaj esperanto-instruaj materialoj, plej parte en sciencaj revuoj kaj eldonaĵoj, aŭ en ŝtataj eldonejoj. Ĝenerale la interlingvistika komponento en la agado de GDREA estis tre grava por la rekono de Esperanto kiel serioza afero en GDR, i. a. en la amaskomunikiloj.

●

1. Aufgrund von Tabuisierungen und direkten Verfolgungen durch Hitler und Stalin[1] und den sich daraus ergebenden Langzeitwirkungen war es in der DDR erst relativ spät möglich, sich auf einer sachlichen Ebene mit Fragen der internationalen Kommunikation im allgemeinen und mit Plansprachen – vor allem mit dem Esperanto – im besonderen zu befassen. Zu lange wurde jeder Hinweis auf die alte Menschheitsidee von einer Universalsprache, die bis Descartes, Leibniz und Comenius zurückreicht oder gar das Eintreten für das verfemte Esperanto als Ausdruck eines reaktionären Kosmopolitismus abgetan und als Angriff auf die russische Sprache in ihrer Rolle als gemeinsame Sprache der weltweiten zukünftigen kommunistischen Gesellschaft betrachtet. Befördert wurden diese Haltungen durch ein Kapitel in der Schrift Stalins zu Fragen der Sprachwissenschaft[2], das nicht nur einen spekulativen Charakter hatte, sondern zudem auch noch gründlich mißverstanden wurde. STALIN hatte sich über ein mögliches Zusammenwachsen oder Verschmelzen aller Nationalsprachen (über Zonalsprachen) zu einer allgemeinen Einheitssprache der Menschheit geäußert, die in der fernen Zukunft der kommunistischen Weltgesellschaft erfolgen würde. Eine völlig andersgeartete Frage hingegen ist die bewußte („künstliche") Schaffung einer Welthilfssprache (Kunstsprache, internationale Plansprache) zur Erleichterung der internationalen Kommunikation, wie sie seit dem Mittelalter bis zur Gegenwart immer wieder zahlreiche Projektanten und Anhänger gefunden hat (vgl. BLANKE 1985 a).

Beide Probleme wurden durch die Interpreten der STALINschen Theorie gröblich miteinander vermischt. Versuche, diese Mißverständnisse aufzuhellen und stalinistischen Vorurteilen Fakten entgegenzusetzen, hatten, auch in der offiziellen Sprachwissenschaft der DDR, bis in die 60er Jahre hinein kaum eine Chance. Daher waren Veröffentlichungen zur Gesamtproblematik einer internationalen Sprache äußerst selten, sowohl sachliche (ZIEGLER 1951, WESTERMANN 1953) als auch durch die STALINschen Theorien beeinflußte (EBERT 1964, ROSSMANN 1965).

Nur zögernd erschienen in der Periode nach Stalins Tod in der UdSSR einige sprachwissenschaftliche Arbeiten,[3] die eine gewisse positive Wirkung auch auf die Rehabilitierung der diskreditierten Idee in der DDR hatten. Erste bescheidene Versuche einer Diskussion interlinguistischer Fragen gab es an der Universität Rostock, an der im Jahre 1964 das wohl erste interlinguistische Kolloquium in der DDR stattfand.[4]

2. Eine praktische Grundlage sowie entsprechende Impulse für zukünftige interlinguistische Aktivitäten ergaben sich aus der Reoffizialisierung und damit Rehabilitierung der 1949 verbotenen Esperanto-Bewegung im Jahre 1965 im Rahmen des Kulturbundes. Der Kulturbund, eine Organisation mit Traditionen in der Intelligenzarbeit und bereit zur Förderung wissenschaftlicher Aktivitäten, bot günstige Voraussetzungen für eine sinnvolle Verbindung der praktischen Beschäftigung mit der Plansprache Zamenhofs und der wissenschaftlichen Behandlung einer Reihe theoretischer Fragen zur Theorie der internationalen Kommunikation. Daher wurde 1970 die Fachgruppe Interlinguistik/Esperantologie gegründet. Sie stand bis 1980 unter Leitung des Slawisten Viktor Falkenhahn. Bis 1985 wurde sie von Georg Friedrich Meier und seit 1987 wird sie von Ronald Lötzsch geleitet.

3. Zieht man heute Bilanz, so kann man auf einige Ergebnisse verweisen:

3.1. Die Fachgruppe organisierte in der ersten Phase ihrer Tätigkeit wissenschaftliche Informationsveranstaltungen für ihre Mitglieder, um den internationalen Wissensstand und die Materiallage kennenzulernen.

3.2. Es wurden systematisch interlin-

guistisch/esperantologische Materialien angeschafft bzw. die in der DDR vorhandenen erkundet. Heute kann man davon ausgehen, daß wenigstens in einer der in der DDR befindlichen Sammlungen jeder relevante (auch neueste) Fachtitel zu finden ist. Die Staatsbibliothek verfügt über etwa 3000 Titel. Hinzu kommen etwa 2000 weitere, die in Universitäts- und in Landesbibliotheken der DDR lagern. Der Kulturbund verfügt über eine Sammlung von 2300 Titeln. In Privatsammlungen befinden sich weitere 7000–8000 Titel (beim Autor etwa 6000). Bisher ist es leider noch nicht gelungen, einen Zentralkatalog der in der DDR befindlichen interlinguistischen Literatur zu erstellen. Ein gesamtdeutscher Katalog wäre ein Desiderat für die Zukunft. Wünschenswert wäre auch die Herausgabe einer über 10000 Einheiten umfassenden Bibliographie zur Interlinguistik und Esperantologie, die vom Autor vorbereitet wird.

3.3. Aufgrund der in der DDR bis 1989 herrschenden Reisebeschränkungen war es nur einzelnen Mitgliedern der Fachgruppe möglich, an internationalen Kongressen, Symposien und Seminaren teilzunehmen[5] und im direkten wissenschaftlichen Gedankenaustausch Anregungen und Erkenntnisse zu sammeln. Daher boten die vom Kulturbund in Ahrenshoop und Bad Saarow organisierten internationalen Fachseminare hervorragende Möglichkeiten, mit ausländischen Interlinguisten und Esperantologen in den wissenschaftlichen Austausch zu treten. Von 1979 bis 1990 fanden insgesamt 8 solcher Seminare statt. Auf ihnen wurden Fragen der Plansprachentheorie und Esperantologie (1979, Ahrenshoop), der fachwissenschaftlichen Anwendung des Esperanto (1982 Bad Saarow), der Kommunikationsgemeinschaft des Esperanto und ihrer Prozesse (1979, 1981, 1986 und 1988 in Bad Saarow), der Methodik des Esperanto-Unterricht (1985, Bad Saarow) und der akademischen Lehre und Forschung der Interlinguistik und Esperantologie (1990, Bad Saarow) behandelt. An diesen Seminaren nahmen jeweils 25–40 Fachleute aus 10 bis 12 Ländern teil.[6] Die alleinige Verhandlungssprache war Esperanto, das sich damit auch als Fachsprache bewährte. Einige der Vorträge wurden in Sammelbänden[7] und in Zeitschriften veröffentlicht.

3.4. Eine weitere durch die Fachgruppe geleistete Aktivität war die Durchführung von bisher über 60 wissenschaftlichen Vorträgen an Universitäten und Hochschulen der DDR, (etwa 2 bis 4 im Jahr) sowie von Kolloquien zu Grundfragen der Interlinguistik. Das erste Kolloquium der Fachgruppe fand in Zusammenarbeit mit der Friedrich-Schiller-Universität am 10.3.1973 in Jena statt[8]. Die Referenten waren Harry Spitzbardt[9], Viktor Falkenhahn[10] und der Autor. Von 1979 bis 1988 (mit Ausnahme von 1987) führte die Fachgruppe jährlich ein dreitägiges Interlinguistik-Seminar (treffender Kolloquium) für Linguisten und interessierte Wissenschaftler anderer Disziplinen in Ahrenshoop durch (mit Ausnahme des 8. Seminars, das 1986 in Zempin stattfand)[11].

Das Anliegen der Fachgruppe war es, durch diese Seminare interessierten Wissenschaftlern sowohl einen Einblick in Grundfragen der Interlinguistik zu vermitteln als auch in kritischer schöpferischer Diskussion mit ihnen Impulse für eine Weiterentwicklung der Interlinguistik zu erhalten.

An den Seminaren nahmen insgesamt etwa 300 Linguisten, Lehrer im Hochschuldienst, Pädagogen und einige Naturwissenschaftler von 7 Universitäten (Berlin, Greifswald, Jena, Halle–Wittenberg, Leipzig, Rostock, TU Dresden), 7 Pädagogischen Hochschulen (Dresden, Güstrow, Köthen, Leipzig, Magdeburg, Potsdam, Zwickau), 4 Technischen Hochschulen (Ilmenau, Leipzig, Leuna–Merseburg, Magdeburg), 7 Ingenieur-Hochschulen (Berlin-Wartenberg, Dresden, Köthen, Mittweida, Wismar, Zittau, Zwickau), zwei weiteren Hochschulen sowie drei Akademien (AdW, APW und die Bergbau-Akademie) und anderen Einrichtungen (ZI für Bibliothekswesen, Akademie-Verlag, Robotron, Kulturbund) teil.

Die Seminare hatten jeweils verschiedene Schwerpunkte. 1979, 1980 und 1984 wurden Grundfragen der Interlinguistik behandelt. 1981 wurden Fragen der wiss.-techn. Infor-

mation, 1982 Probleme der Fachsprache, 1983 konfrontationslinguistische Probleme, 1985 sprachpolitische Aspekte, 1986 die Frage internationaler Sprachbarrieren und 1988 Probleme der Esperantologie behandelt, in insgesamt 170 Vorträgen.
Zu den Referenten gehörten u.a. Till Dahlenburg, Joachim Dietze, Catherine El-Solami-Mewis, Klaus Günther, Karl Gutschmidt, Gerda Haßler, Frank Häusler, Wilhelm Hornung, Johannes Irmscher, Erich-Dieter Krause, Ronald Lötzsch, Erich Mater, Hans-Jürgen Mattusch, Georg F. Meier, Werner Mühlner, Werner Reinecke, Erich Spitz, Otto Troebes, Wolf-Dietrich Wendt sowie der Autor.
Auf jedem Seminar wurden 100–150 Titel interlinguistischer und esperantologischer Fachliteratur vorgestellt. Zahlreiche der in der Bibliographie aufgeführten Studien wurden durch die Ahrenshooper Seminare angeregt. Sämtliche Vorträge der neun Seminare liegen als Tonbandmitschnitt vor.
Nicht selten gab es zwischen den unter 3.3. erwähnten Seminaren und den Veranstaltungen in Ahrenshoop sinnvolle inhaltliche Ergänzungen und Anregungen.
Die Serie der Ahrenshooper Interlingustik-Seminare, finanziell großzügig durch den Kulturbund gefördert, wurde, so kann man sicher mit Recht sagen, in gewissem Maße zu einer linguistischen Institution, mit einem eigenständigen wissenschaftlichen Beitrag, der in der DDR von keiner anderen Institution geleistet wurde.
3.5. Die durch die Aktivitäten gesammelten Erfahrungen und Erkenntnisse erlaubten den Mitgliedern der Fachgruppe in gewissem Maße, international wirksam zu werden. So erschienen Beiträge u.a. von T. Dahlenburg, E.-D. Krause, S. Fiedler und vom Autor in ausländischen Zeitschriften sowie in Sammelbänden.[12)]
3.6. Die am Ende des Artikels aufgeführte Bibliographie macht deutlich, daß mit nur wenigen Ausnahmen die Veröffentlichungen nach der Gründung der Fachgruppe Interlinguistik/Esperantologie, also ab 1970, erschienen sind. Wir haben uns bewußt auf die in der DDR erschienenen deutschsprachigen Beiträge beschränkt (mit Ausnahme von VERLOREN VAN THEMAAT 1987) und die zahlreichen wissenschaftlichen Studien, Rezensionen und Fachberichte, die in Esperanto in den DDR-Zeitschriften „der esperantist“ und „Paco“ erschienen sind, ausgeklammert.[13)] Sie werden seit 1985 in der Dokumentationsreihe des Zentralinstituts für Sprachwissenschaft der AdW „Sprachwissenschaftliche Informationen“ (Kapitel 18: Plansprachen) miterfaßt. Das betrifft auch die Veröffentlichungen von DDR-Autoren in ausländischen Periodika. Daher bietet die Bibliographie kein vollständiges Bild über die interlinguistischen Veröffentlichungen von DDR-Autoren.
3.7. Ausdruck eines steigenden Interesses an Fragen der Interlinguistik sowohl im Ausland als auch in der DDR war die Aufnahme eines „Round Table: Interlinguistics/Planned Languages“ in das Programm des 14. Internationalen Kongresses der Linguisten vom 10.–15.8.1987 in Berlin. In neun Vorträgen ging es um die Rolle des Latein als Sprache der wissenschaftlichen Kommunikation (Johannes Irmscher), Plansprachen und ihre Typologie (Dan Maxwell – USA) sowie ihre Rolle als internationales Kommunikationsmittel (François Lo Jacomo – Frankreich), die Beziehungen zwischen Computerlinguistik und Interlinguistik (Hartmut Sörgel), die Bedeutung von Plansprachen für die Linguistik (Sergej N. Kuznecov – SU), Probleme der Diachronie in Esperanto (Detlev Blanke), Fragen der „Leichtigkeit“ des Esperanto (Stanislav Košecký – ČSFR), die Rolle der Plansprache Zamenhofs als Zwischensprache der automatischen Übersetzung (Klaus Schubert – BRD/Niederlande) sowie um grammatische Germanismen in Esperanto (Ronald Lötzsch). In weiteren Sektionen und Rundtischdiskussionen wurden die Interlinguistik betreffende Vorträge gehalten, so in den Sektionen 6A (Lexikalische Semantik) und 15 (Computerlinguistik) sowie in der Rundtischveranstaltung 8 (Automatische Übersetzung) über das Projekt „Distributet Language Translation“ von Victor Sadler (Großbritannien/Niederlande) und Klaus Schubert (BRD/Niederlande). In der Sektion 9 (Sprachplanung und Sprachpolitik) äußerte sich Alicja Sakaguchi (Polen/BRD) zum Gegenstand der Interlinguistik.

3.8. Eine gewisse Entwicklung gab es auch im Hochschulwesen. Bedauerlicherweise wurden in der DDR bisher nur außerordentlich selten Hochschulschriften zu interlinguistischen Themen[14] angefertigt. Das sind eine Staatsexamensarbeit von Diethelm Bekker[15], eine Diplomarbeit von Kerstin Leipold[16] sowie die Dissertationen A[17] und B[18] von Detlev Blanke. In der Dissertation A von Hartmut Sörgel[19] wurde Esperanto beiläufig in die Untersuchung mit einbezogen.

Im Februar 1988 wurde der Autor zum Honorardozenten für Interlinguistik an die Humboldt-Universität berufen. Gemäß einer Empfehlung des damaligen Ministeriums für Hoch- und Fachschulwesen wurde es seit 1987 möglich, Esperanto-Kurse in das Angebot der Sektionen und Abteilungen Fremdsprachen der Universitäten und Hochschulen aufzunehmen, (1989: 8 Kurse). Eine beim Kulturbund gebildete Lektorengruppe sichert den Erfahrungsaustausch zu Fragen der Interlinguistik/Esperantologie sowie zur Methodik des Esperanto-Unterrichts an Hochschulen. Ein Hochschullehrbuch wird für den Verlag Enzyklopädie von Sabine Fiedler (Leipzig) und Hans-Joachim Mattusch (Halle) erarbeitet.

Es bleibt zu hoffen, daß diese Ergebnisse mit dazu beitragen werden, die Positionen der Interlinguistik im vereinigten Deutschland auszubauen.

Anmerkungen

(Titelangaben, die nur den Namen und das Erscheinungsjahr enthalten, beziehen sich auf die Bibliographie)

1) Vgl. LINS, Ulrich (1988): Die gefährliche Sprache. Gerlingen: Bleicher, sowie die Rezensionen dazu in „der esperantist“ 160 (2/90).
2) Vgl. STALIN, J.W. (1961): Der Marxismus und die Fragen der Sprachwissenschaft. Berlin: Dietz,
3) Vor allem: ACHMANOVA, Olga S./BOKAREV, Evgenij, A. (1956): Meždunarodnyj Vspomogatel'nyj jazyk kak lingvističeskaja problema. In: Voprosy jazykoznanija, V (1956) 6, S.65–67; BOKAREV, E.A. (1957): Esperanto – heute noch aktuell? In: Die Presse der Sowjetunion, Berlin, Nr.95;
GRIGOR'EV, Viktor P. (1960): J.A. Baudouin de Courtenay. (K30 – letiju so dnja smerti). Moskva: Nauka, S.53–66; GRIGOR'EV, V.P. (1966): O nekotorych voprosach interlingvistiki. In: Voprosy jazykoznanija, XV (1966), 1, S.37–46
4) Vgl. „Die neue Universität“, Rostock, Nr.11/1964
5) Vgl. u.a. die Berichte BLANKE 1980a, 1987a, 1987c
6) Entsprechende Seminarberichte, Abschlußdokumente u.ä. erschienen im Fachorgan des Esperanto-Verbandes im Kulturbund, „der esperantist“ (1965–1990)
7) Vgl. BLANKE, D. (1977, Hrsg.): Esperanto: Lingvo – movado – instruado. (Mit 25 Beiträgen von 13 Autoren aus 11 Ländern). Berlin: Kulturbund, 187 S.; BLANKE, D. (1979, Hrsg.): La Internacia Lingvo – Sciencaj aspektoj (Mit 27 Beiträgen von 14 Autoren aus 9 Ländern), Berlin: Kulturbund, 237 S.; BLANKE, D. (1978, Hrsg.): Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado. (Mit 10 Beiträgen von 7 Autoren aus vier Ländern) Budapest: Hungara Esperanto-Asocio (2. Auflage 1986), 228 S.8)
8) Vgl. dazu Bericht in „Sozialistische Universität“, Jena, Nr.6/1973 (29.3.1973)
9) Vgl. dessen Beitrag: SPITZBARDT 1973
10) Vgl. dessen Beitrag: FALKENHAHN 1973
11) Vgl. die Berichte zu diesen Seminaren: BLANKE 1980 b; JANZ 1990; LÖTZSCH 1986b; MANNEWITZ 1987, 1989; MATTUSCH 1988; RICHTER/PLOOG 1982, SÖRGEL 1982, 1983; 1984, 1987, SPITZ 1984; TROEBES 1980b, VÖLKEL 1980.
12) So erschienen als Ergebnis der Zusammenarbeit tschechischer und slowakischer Linguisten sowie von Interlinguisten aus der DDR die Fachvorträge eines 1987 durchgeführten Interlinguistik-Seminars: KOŠECKÝ, Stanislav (1987, Red.): Problémy interlingvistiky. Zborník materiálov z interlingvistického seminára. Vysoke Tatry (Tatranska Lomnica), 20–22 mája 1987. Bratislava, 179 S. (Mit Beiträgen u.a. von D. Blanke, S.N. Kuznecov, S. Heřman, J. Horecký, J. Mistrík, E.D. Krause, E. Spitz, P. Sgall, V. Skalička, P. Žigo) Vgl. auch BLANKE 1980a, 1987a, 1987c.
13) Vgl. de 4/1990 u.i. dieser Nummer.
14) Eine gute Übersicht über Hochschulschriften zur Interlinguistik bietet die von Edward Symoens erarbeitete Bibliographie „Bibliografio de disertacioj pri Esperanto kaj interlingvistiko
– Dissertations sur l'espéranto et l' interlinguistique – Dissertations on Esperanto and Interlinguistics“. Rotterdam: UEA 1989, 159 S.
15) *Becker, Diethelm:* Der Arbeiter-Esperanto-Bund auf dem Weg zu einer Organisation des deutschen Proletariats. Staatsexamensarbeit, Universität Rostock (Historisches Institut), 1968, 112 S.
16) *Leipold, Kerstin:* Weltsprachen – Plansprachenprojekte – Esperanto. Diplomarbeit, Karl-Marx-Universität Leipzig (TAS), 1984, 112 S.
17) *Blanke, D.:* Plansprache und Nationalsprache, ein Beitrag zur Erforschung ihrer spezifischen Kommunikationsleistungen, gezeigt am konfrontativen Vergleich einiger Probleme der Wortbildung des Esperanto und des Deutschen. Diss.A, Humboldt-Universität Berlin (Gesellschaftswiss. Fakultät). 1976, Band I: 170 S., Band II: 74 S. (gekürzt veröffentlicht als BLANKE 1981b)
18) *Blanke, D.:* Grundfragen der Entwicklung von Plansprachen – unter besonderer Berücksichtigung des Esperanto. Diss.B, 1985, Humboldt-Universität Berlin (Gesellschaftswiss. Fakultät), Band I: 417 S., Band II: 216 S. (Veröffentlicht als BLANKE 1985b. Eine spanische Ausgabe wird vorbereitet.)
19) *Sörgel, Hartmut:* Ein System der deutschen Verben im EDV-Bereich als Grundlage für die linguistische Datenverarbeitung mit einem Vergleich zu englischen und Esperanto-Verben. Diss.A, Humboldt-Universität zu Berlin (Gesellschaftswiss. Fakultät), 1984, 133 S.

Bibliographie

- *Becker, Diethelm (1966):* Aus der Geschichte der Arbeiter-Esperanto-Bewegung. In: Küstenblick, Rostock, 5.8.1966, S.6–7; 19.8.1966, S.6–7; 23.9.1966, S.6–7; 16.9.1966, S.6–7; 21.10.1966, S.6–7; 23.10.1966, S.6–7; 4.11.1966, S.6–7; 18.11.1966, S.6–7; 25.11.1966, S.6–7; 16.12.1966, S.6–7.
- *Blanke, Detlev (1972–1978):* Artikel, „Welthilfssprachen", „Interlinguistik", „Esperanto", „Pasigraphie". In: Meyers Neues Lexikon in 18 Bänden. Leipzig 1972 bis 1978.
- *Blanke, D. (1973a):* Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto. Rezension. In: ZPSK, **26**, Nr. 1–2, S. 144–150.
- *Blanke, D. (1973b):* Die alten Sprachen und das Problem einer internationalen Welthilfssprache. In: Das Altertum, Berlin, **19**, Nr. 3, S. 184–194.
- *Blanke, D. (1974):* Der Anteil der Arbeiter-Esperantisten bei der Entwicklung der deutsch-sowjetischen Freundschaft in der Zeit der Weimarer Repbulik. Erfurt (Kulturbund), 67 S.
- *Blanke, D. (1975):* Traditionen der deutsch-sowjetischen Freundschaft in der Arbeiter-Esperanto-Bewegung. In: der esperantist, Berlin. Nr. 69 (1/1975), S. 2–7; Nr. 70 (2/1975), S. 2–8; Nr. 71 (3/1975), S. 2–6; Nr. 72 (4/1975), S. 3–7.
- *Blanke, D. (1976a):* Plansprache und Nationalsprache, ein Beitrag zur Erforschung ihrer spezifischen Kommunikationsleistungen, gezeigt am konfrontativen Vergleich einiger Probleme der Wortbildung des Esperanto und des Deutschen. Thesen zur Dissertation A (Humboldt-Universität 1975). In: der esperantist, Berlin, Nr. 79 (5/1976), S. 1–6.
- *Blanke, D. (1976b):* Über den Beitrag der Arbeiter-Esperantisten zur Entwicklung der deutsch-sowjetischen Freundschaft in der Zeit der Weimarer Republik. In: Beiträge zur Geschichte der Arbeiter-Bewegung, Berlin, Nr. 4, S. 683–693.
- *Blanke, D. (1977a):* Zur wissenschaftlichen Beschäftigung mit Plansprachen. In: ZPSK, **30**, Nr. 2, S. 122–133; Nr. 4, S. 389–398.
- *Blanke, D. (1977b):* Interlinguistik und interlinguistische Forschungen. In: ZPSK, **30**, Nr. 6, S. 389–398.
- *Blanke, D. (1978):* Artikel **Esperanto**. In: Kulturpolitisches Wörterbuch. 2. Auflage, Berlin 1978, S. 180–181.
- *Blanke, D. (1980a):* Interlinguistik-Veranstaltungen in Ahrenshoop und Budapest. In ZPSK, **33**, Nr. 2, S. 283 bis 284.
- *Blanke, D. (1980b):* Seminar über Interlinguistik vom 16. bis 19. April 1979 in Ahrenshoop. In: ZPSK, **33**, Nr. 4, S. 516–517.
- *Blanke, D. (1981a):* Rezension zu M. I. Isaev, [Red.] Problemy interlingvistiki, Moskva 1976. In: ZPSK, **34**, Nr. 2, S. 234–235.
- *Blanke, D. (1981b):* Plansprache und Nationalsprache. Einige Probleme der Wortbildung des Esperanto und des Deutschen in konfrontativer Darstellung. Linguistische Studien 85, Reihe A, Arbeitsberichte, Berlin (Akademie der Wissenschaften, Zentralinstitut für Sprachwissenschaft), 162 S. (2. Auflage 1982), gekürzter Text der Diss. A).
- *Blanke, D. (1982):* Esperanto und Wissenschaft. Zur Plansprachenproblematik. Berlin (Kulturbund), 88 S. (Mit Beiträgen von G. F. Meier, Till Dahlenburg u. M. Schüler).
- *Blanke, D. (1983):* Interlinguistik: Gegenstand, Probleme, Ergebnisse. In: Sprachpflege, Leipzig, **32**, Nr. 2, S. 17 bis 20.
- *Blanke, D. (1985a):* Grundfragen der Entwicklung von Plansprachen – unter besonderen Berücksichtigung des Esperanto. Thesen zur Dissertation B. In: der esperantist, Berlin, 21, Nr. 131 (3/1985), S. 57–61).
- *Blanke, D. (1985b):* Internationale Plansprachen. Eine Einführung. Akademie-Verlag Berlin, 408 S. (Text der Diss. B).
- *Blanke, D. (1986a):* Esperanto und Wissenschaft (zur Plansprachenproblematik). Mit Beiträgen von Till Dahlenburg und Martin Schüler. Berlin: Kulturbund der DDR (2. ergänzte Auflage von Blanke 1982).
- *Blanke, D. (1986b):* Fast 100 Jahre Esperanto und jetzt auch im Kinderbuch. In: Schmidt, Joachim (Hrsg.): Schauplatz. Aufsätze zur Kinder- und Jugendliteratur und zu anderen Medienkünsten. Berlin: Der Kinderbuchverlag, S. 129–134.
- *Blanke, D.: (1987a):* Internationales Symposium „Soziolinguistische Aspekte der Internationalen Sprache, 5. bis 7. 8. 1986 in Tokio. In: ZSPK **40**, Nr. 4, S. 586–587.
- *Blanke, D.: (1987b):* Vorwort. In: Dahlenburg, Till/Liebig, Peter: Taschenlehrbuch Esperanto Leipzig: Enzyklopädie-Verlag, 4. Auflage, S. 8–10 (5. Auflage: 1990).
- *Blanke, D. (1987c):* Plansprachliche Weltpresse. In: ZPSK, **40**, Nr. 5, S. 731–735.
- *Blanke, D. (1987d):* Zur praktischen Anwendung des Esperanto. In: der esperantist, **23**, Sondernummer, S. 4 bis 6.
- *Blanke, D. (1987e):* Zur linguistischen Charakterisierung des Esperanto. In: der esperantist, **23**, Sondernummer, S. 6–10.
- *Blanke, D. (1987f):* Interlinguistik und Esperantologie. In: der esperantist, **23**, Sondernummer, S. 14.
- *Blanke, D. (1987g):* Zur Geschichte der deutschen Arbeiter-Esperanto-Bewegung. In: der esperantist, **23**, Sondernummer, S. 16–17.
- *Blanke, D./Dahlenburg, Till (1990):* Gesprächsbuch Deutsch-Esperanto. Leipzig: Enzyklopädie-Verlag, 210 S.
- *Dahlenburg, Till (1978):* Begleitmaterial für Kursleiter zum „Taschenlehrbuch Esperanto" von Till Dahlenburg und Peter Liebig (Verlag Enzyklopädie Leipzig 1978). Berlin: Kulturbund der DDR, 74 S. (2. Auflage 1983).
- *Dahlenburg, T. (1979):* Begleitmaterial zum Selbstunterricht zum „Taschenlehrbuch Esperanto" von Till Dahlenburg und Peter Liebig (Verlag Enzyklopädie Leipzig 1978). Berlin: Kulturbund der DDR, 74 S. (2. Auflage 1983).
- *Dahlenburg, T. (1982):* Pädagogischer Wert des Esperanto-Unterrichts. In: Blanke 1982, S. 39–43 (und Blanke 1986a).
- *Dahlenburg, T. (1983):* Die internationale Plansprache Esperanto als Unterrichtsgegenstand. Entwicklung, pädagogischer Wert, Ergebnisse, Vorschläge. In: der esperantist, **19**, Nr. 119 (3/1983), S. 50–62; Nr. 120 (4/1983), S. 74–84.
- *Dahlenburg, T. (1987):* Zum Wert des Erlernens von Esperanto. In: der esperantist, **23**, Sondernummer, S. 15 bis 16.
- *Dahlenburg, T./Liebig, Peter (1978):* Taschenlehrbuch Esperanto. Leipzig: Enzyklopädie-Verlag, 266 S. (1990[5]).

- *Dietze, Joachim (1983a):* Die Wortbildung von Fachtermini im Esperanto. In: ZPSK, **36**, Nr. 4, S. 450–454.
- *Dietze, J. (1983b):* Esperanto als Informationsrecherchesprache? In: ZPSK, **36**, Nr. 6, S. 730–734.
- *Dietze, J. (1984):* Die Wortwurzel in der Wortbildung des Esperanto. In: ZPSK, **37**, Nr. 6, S. 711–715.
- *Dietze, J. (1986):* Projekt der rechnergestützten Erarbeitung eines Wörterbuches von Esperantowurzeln. In: Wiss. Zeitschrift der Universität Halle–Wittenberg, XXXV, Gesellschaftswiss. Reihe, Heft 5, S. 90–91.
- *Dietze, J. (1989):* Frequenzwörterbuch Esperanto-Deutsch. Die meistgebrauchten Wurzeln der Esperanto-Literatursprache. Wiss. Beiträge 1989/56 (F96). Halle: Martin-Luther-Universität Halle–Wittenberg, 67 S.
- *Ebert, W. (1964):* Kommen wir zu einer über den Nationalsprachen stehenden Weltsprache? In: Sprachpflege, Leipzig, Nr. 11, S. 225–226.
- *Falkenhahn, Viktor (1968):* Sprachwissenschaftliche Betrachtungen zur Rolle und Struktur des Esperanto. In: der esperantist, **4**, Nr. 18/19 (Januar 1968), S. 3–11, 17–18 (zweisprachig: Esperanto und Deutsch).
- *Falkenhahn, V. (1973):* Zur Frage einer Welthilfssprache. Ein Vergleich der Lerneinheiten im Deutschen und im Esperanto. In: der esperantist, **9**, Nr. 59/60 (Juni–Oktober 1973), S. 10–28.
- *Fiedler, Sabine (1989):* 100 Falsche Freunde Esperanto-Deutsch. In: der esperantist **25**, Nr. 155 (3/89), S. 55 bis 58.
- *Frank, Helmar (1983):* Kybernetische Theorien und empirische Ergebnisse des Sprachorientierungsunterrichts. In: ZPSK, **36**, Nr. 6, S. 648–697.
- *Glier, W./Weisbach, W./Müller, A./Conrad, M. (1976):* Zur Geschichte der Arbeiter-Esperanto-Bewegung im Bezirk Erzgebirge/ Vogtland (1907–1933). Karl-Marx-Stadt (Kulturbund), 39 S.
- *Gruhn, Wolfgang (1984):* Sprachen lernen – (k)ein Problem? Leipzig–Jena–Berlin: Urania-Verlag (S. 31–37: Plansprachen – ein Versuch zur Lösung des weltweiten Kommunikationsproblems).
- *Häusler, Frank (1981a):* Baudouin de Courtenays Stellung zum Problem der Welthilfssprachen. In: ZPSK, **34**, Nr. 3, S. 293–297.
- *Häusler, F. (1981b):* Weltsprachen, Plansprachen und internationale sprachliche Kommunikation. In: Wissenschaftliche Zeitschrift der pädagogischen Hochschule „Erich Weinert", Magdeburg, **18**, Nr. 2, S. 162–178.
- *Häusler, F. (1982a):* Zur Problematik der Weltsprachen im 20. Jahrhundert. In: ZPSK, **35**, Nr. 3, S. 267–277.
- *Häusler, F. (1982b):* Rezension zu Janton, P., Einführung in die Esperantologie. Hildesheim–New York 1978. In: ZPSK, 35, Nr. 5, S. 586–587.
- *Häusler, F. (1986a):* Rezension zu Blanke 1982. In: ZPSK 39, Nr. 4, S. 490–491.
- *Häusler, F. (1986b):* Rezension zu Blanke 1985b, In: ZPSK **39**, Nr. 6, S. 736–738.
- *Irmscher, Johannes, (1970):* Latein als internatinale Sprache? In: Horizont, Berlin, **3**, Nr. 45.
- *Irmscher, J. (1986):* Internationaler Kongreß zur Pflege der lateinischen Sprache und Literatur; Durhau 1985. In: Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift, Berlin, **27**, S. 507.
- *Irmscher, J. (1988):* Latein als Kommunikationsmittel heute? In: Das Altertum, **34**, Nr. 1, S. 60–61.
- *Janz, Christina (1990):* 9. Interlinguistik-Seminar in Ahrenshoop. In: Deutsch als Fremdsprache, Nr. 1, S. 53–54.
- *Klare, Johannes (1980):* Internationale Plansprachen oder Welthilfssprachen. In: Bondzio, W. (1980, Red.): Einführung in die Grundfragen der Sprachwissenschaft, Leipzig, S. 71–72.
- *Krause, Erich-Dieter (1967):* Taschenwörterbuch Esperanto-Deutsch. Leipzig: Enzyklopädie-Verlag. 190 S. (6. Auflage 1990).
- *Krause, E.-D. (1971):* Taschenwörterbuch Deutsch-Esperanto. Leipzig: Enzyklopädie-Verlag, 279 S. (5. Auflage 1990).
- *Krause, E.-D. (1983):* Wörterbuch Deutsch-Esperanto. Leipzig: Enzyklopädie-Verlag. 594 S. (2. Aufl. 1990).
- *Krüger, K. (1974):* Rezension zu Kulagin, I.: Konferenco en Moskvo pri lingvo de internacia komunikado, Hungara Vivo, Budapest, **13**, 1973, Nr. 2, S. 22. In: Referateblatt Philosophie, Zentralstelle für die philosophische Information und Dokumentation Berlin, Reihe D, **7**, (1974), Lfg. 2, Bl. 17, S. 135–136.
- *Krüger, K. (1976a):* Rezension zu Fabricius-Kovác S. F.: Lingvo kaj socio, Hungara Vivo, Budapest, **14**, 1974, Nr. 2, S. 21. In: Referateblatt Philosphie, Zentralstelle für die philosophische Information und Dokumentation, Berlin, Reihe D, **9**, (1976), Lfg. 2, Bl. 12, S. 135–136.
- *Krüger, K. (1976b):* Rezension zu Szerdahelyi, I.: Esperanto en la spegulo de la moderna lingvoscienco. Hungara Vivo, Budapest 1975, **15**, Nr. 1, S. 10–11. In: Referateblatt Philosophie, Zentralstelle für die philosophische Information und Dokumentation, Berlin, Reihe D, **9**, (1976), Lfg. 2, Bl. 15, S. 135–136.
- *Kühnel, H. (1981):* Die romanischen Wortschatzelemente des Esperanto. Eine etymologische Untersuchung. In: ZPSK, **34**, Nr. 3, S. 298–304.
- *Lötzsch, Ronald (1986a):* Rezension zu Krause 1983. In: ZPSK, **39**, Nr. 2, S. 284–287.
- *Lötzsch, R. (1986b):* Interlinguistik-Seminar in Ahrenshoop, 28. 10.–1. 11. 1984. In: ZPSK, **39**, Nr. 3, S. 410.
- *Mannewitz, Cornelia (1987):* 8. Interlinguistik-Seminar vom 28. Okt. bis 1. Nov. 1986 in Zempin, DDR. In: ZPSK, **40**, Nr. 5, S. 737–739.
- *Mannewitz, C. (1989):* 9. Interlinguistik-Seminar vom 30. Okt. bis 3. Nov. 1988 in Ahrenshoop/DDR. In: ZPSK, **42**, Nr. 5, S. 710–712.
- *Mattusch, Hans-Jürgen (1988):* 4.–6. Seminar für Interlinguistik 1982, 1983, 1984, in Ahrenshoop/DDR. In: Wiss. Zeitschrift der Universität Halle, XXXVII, Gesellschaftswiss. Reihe, Nr. 2, S. 114–117.
- *Mattusch, H.-J. (1989):* Sprachplanung, Plansprachen und Fachsprachen. In: Wiss. Zeitschrift der Martin-Luther-Univ. Halle–Wittenberg, XXXVIII, Gesellschaftswiss. Reihe, Nr. 5, S. 85–88
- *Meier, G. F. (1977):* Rezension zu Bausani, A.: Geheim- und Universalsprachen, Stuttgart 1970. In: ZPSK, **30**, Nr. 6, S. 657–658.
- *Meier, Georg Friedrich (1980):* Situation und Prognose der Sprachen der Erde. In: ZPSK, **33**, Nr. 1, S. 63–74.
- *Meier, G. F. (1982a):* Rezension zu Stojan, P. E.: Bibliografio de Internacia Lingvo. Hildesheim – New York: Olms. 1973. In: ZPSK, **35**, Nr. 5, S. 595–596.
- *Meier, G. F. (1982b):* Vorwort zu Blanke 1982, S. 5–6.
- *Meier, G. F. (1983):* Rezension zu Isaev, M. I.: Jazyk Esperanto. Moskau 1981. In: ZPSK **36**, Nr. 4, S. 478.
- *Meier, G. F. (1984a):* Rezension zu Forster, G. P.: The

Esperanto Movement, – Gravenshage – Paris – New York 1982. In: ZPSK, **37**, Nr. 3, S. 387–388.
- *Meier, G. F. (1984b):* Respondoj al: 10 demandoj al profesoro Georg Friedrich Meier. In: der esperantist, **20**, Nr. 127 (5/1984), S. 97–112 (Esperanto und Deutsch).
- *Meier, G. F. (1986a):* Rezension zu Blanke 1981 b. In: ZPSK **39**, Nr. 3, S. 384–385.
- *Meier, G. F. (1986b):* Rezension zu Interlinguistica Tartuensis. Tartu: Riikliku Ülikooli Toimetised, Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Bd. I und II. Tartu 1982 und 1983, 200 S. und 124 S. In: ZPSK, **39**, Nr. 4, S. 517–518.
- *Meier, G. F. (1988a):* Rezension zu Lingvokibernetiko-Sprachkybernetik. Hrsg. von Helmar Frank, Jashovardhan und Brigitte Frank-Böhringer. Beiband zu Grundlagenstudien aus Kybernetik und Geisteswissenschaft. Jg. XXIII, Tübingen. Gunter Narr Verlag. 1982. In: ZPSK, **41**, Nr. 5, S. 668–669.
- *Meier, G. F. (1988b):* Rezension zu A. P. M. Witkam: DLT-Distributed Language Translation. Utrecht: Buro voor Systeemontwikkeling, 1983. In: ZPSK, **41**, Nr. 6, S. 827 bis 829.
- *Metzger, Siglinde (1983):* Zu Problemen der internationalen Kommunikation vom linguistischen Standpunkt aus und die Möglichkeiten der Anwendung einer Plansprache. In: Wissenschaftliche Beiträge der Ingenieurhochschule Dresden, Nr. 5, S. 76–80.
- *Richter, U./Ploog, S. (1982):* 2. Wissenschaftliches Seminar zur Interlinguistik/Esperantologie. In: ZPSK, **35**, Nr. 2, S. 245–247.
- *Rossmann, F. (1965):* Kommen wir zu einer über den Nationalsprachen stehenden Weltsprache? In: Sprachpflege, Berlin, Nr. 6, S. 114–116.
- *Schüler, Martin (1982):* Esperanto und elektronische Datenverarbeitung. In: Blanke (1982), S. 67–73. (ebenfalls in Blanke 1986 a)
- *Scherner, Anneliese (1983):* Rezension zu Blanke, D.: Esperanto und Wissenschaft, Berlin 1982. In: Sprachwissenschaftliche Informationen, Berlin, 6/146–147.
- *Schödl, Ludwig (1967):* Wir lernen Esperanto sprechen. Leipzig. Enzyklopädie-Verlag, 185 S. (gekürzter Nachdruck 1975, Berlin: Kulturbund).
- *Slave, Elena (1974):* Internationale Sprachen. In: Graur, A.: Einführung in die Sprachwissenschaft (aus dem Rumänischen), Berlin: Akademie-Verlag 1974, S. 484 bis 495.
- *Sörgel, Hartmut (1982):* 3. Seminar über Interlinguistik vom 11.–15. Oktober 1981 in Ahrenshoop. In: ZPSK, **35**, Nr. 4, S. 491–492.
- *Sörgel, H. (1983):* 4. Interlinguistik-Seminar in Ahrenshoop, 21.–25. 11. 1982. In: ZPSK, **37**, Nr. 1, S. 125–127.
- *Sörgel, H. (1984):* 5. Seminar für Interlinguistik vom 30. Okt. bis 3. Nov. 1983 in Ahrenshoop. In: ZPSK, **38**, Nr. 5, S. 643–644.
- *Sörgel, H. (1987):* 7. Interlinguistik-Seminar vom 10. bis 14. Nov. 1985 in Ahrenshoop, DDR. In: ZPSK, **40**, Nr. 2, S. 297–299.
- *Spitz, Erich (1982):* Esperanto – eine agglutinierende Plansprache. In: ZPSK, **35**, Nr. 5, S. 522–529.
- *Spitz, E. (1984):* Das 5. Interlinguistik-Seminar 1983 in Ahrenshoop. In: der esperantist, **20**, Nr. 125 (3/1984), S. 49–51.
- *Spitzbardt, Harry (1973):* Weltsprachen und Welthilfssprachen. In: ZPSK, **26**, Nr. 6, S. 630–651.
- *Steffens, D. (1978):* Rezension zu D. Blanke, Zur wissenschaftlichen Beschäftigung mit Plansprachen. ZPSK, **30**, Nr. 2, S. 122–133, Nr. 4, S. 389–398. In: Sprachwissenschaftliche Informationen. Referatedienst, V. Nr. 1, S. 145–147, Berlin/Akademie der Wiss.).
- *Troebes, Otto (1978):* Gesellschaftliches Kommunikationsbedürfnis und Theorien von Welthilfssprachen. In: ZPSK, **31**, Nr. 6, S. 595–599.
- *Troebes, O. (1980a):* Rezension zu Isaev, M. I. (Red.): Problemy interlingvistiki. Moskva 1976. In: Wissenschaftliche Zeitschrift der Universität Halle, Gesellschaftswissenschaftliche Reihe, 29, Nr. 4, S. 117–118.
- *Troebes, O. (1980b):* Seminar über Interlinguistik. In: Wissenschaftliche Zeitschrift der Universität Halle, Gesellschaftswissenschaftliche Reihe, **29**, Nr. 2, S. 127–128.
- *Troebes, O., (1983):* Welthilfssprache Esperanto. In: Karsdorf, G. (Red.): Veteranenkolleg der Martin-Luther-Universität Halle – Wittenberg, Band 2, Halle 1983, S. 36 bis 47.
- *Verloren van Themaat, Wilhelm A. (1987):* On the Causes of the Disagraements in Interlinguistics. In: ZPSK, **40**, Nr. 5, S. 693–704.
- *Völkel, Hannelore (1984):* 6. Interlinguistik-Seminar. In: Humboldt-Universität, Berlin, **29**, Nr. 12, 22. 11. 1984.
- *Westermann, D. (1953):* Rezension zu W. Th. Oeste, Esperanto, Mittler der Weltliteratur. München-Pasing 1952. In: ZPSK, **7**, (1953), S. 411–412.
- *Ziegler, Siegfried (1951):* Über Esperanto und Esperantologie. In: ZPSK, **5**, Nr. 1–2, S. 101–111.

ZPSK = Zeitschrift für Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung, Berlin

Doz. Dr. sc. Detlev Blanke, Humboldt-Universität, Sektion Germanistik (Ausgewählte Bereiche der Sprachwissenschaft)

La gazetaro pri ni en 1989

1. Centraj gazetoj kaj revuoj de fakorganizaĵoj

1.1. Fakrevuoj kaj organoj de fakorganizaĵoj

- Neue Deutsche Presse, n-ro 3/89, informo pri TEJO;
- Fahrt frei, n-ro 16/89, fakvortaro por fervojistoj;
- sammler express, n-ro 4/89, tutpaĝe pri E kaj movado;

3/81 cm

1.2. Aliaj centraj gazetoj kaj revuoj

- Neues Deutschland, SED, 27. 6. 89, E-renkontiĝo en Leipzig; 11. 7. 89, pri E-agado de aktivulo; 12./13. 8. 89, E-feriado en Pollando;
- Der Morgen, LDPD, 6. 1. 89, pri TEJO-agado; 29./30. 7. 89, tutpaĝe pri la 74-a UK (bildo);
- Neue Zeit, CDU, 19. 8. 89, 74-a UK kaj porpaca agado;
- Deutsche Bauernzeitung, DBD, n-ro 31/89, E-kunveno;
- Sonntag, Kulturligo, 2. 7. 89, E-teatro; n-ro 4/89 E-seminario en Ahrenshoop;
- Freie Welt, DSF, 21. 9. 89, E-elsendoj;
- Tribüne, FDGB, 10. 1. 89, „azia" Esperanto;
- Mitteilungsblatt, Kulturligo, n-ro 1/89, 4/89, 2/89 E-aranĝoj, n-ro 5/89 pli longaj informoj pri E-kunvenoj;
- FF Dabei, Esperantistino prezentita; 19/284 cm

2. Distriktaj gazetoj

2.1. Berlin

- Berliner Zeitung, 5.1.89 komputora lingvo en E; sendate, E-libro en Kuba, 23.6.89, E-renkontiĝo;
- Nationalzeitung Berlin, 11.3.89 E-agado en Karl-Marx-Stadt, 12.8.89 E-ferioj en Pollando; 5/58 cm

2.2. Cottbus

- Lausitzer Rundschau, SED, 16.2.89 E-isto kiel popoldeputito (bildo), 15.4.89 E-junulara seminario, 28.6.89 E-kurso,
- sendata, E-kurso en vespera lernejo, 11.10.89 distrikta E-renkontiĝo;
- Nova Doba, soraba gazeto, 11.2.89 longa intervjuo kun la distrikta estrino; 6/94 cm

2.3. Dresden

- Sächsiche Zeitung, SED, marto 89 fondiĝo de E-amika rondo en la universitato, 20./21.5.89 samteme, 24.5.89 E-ekspozicio pri porcelano, 8.9.89 E-agado, 15.9.89 E-ekspozicio pri azia porcelano (bildo);
- Sächsisches Tageblatt, sendata: fondiĝo de E-amika rondo;
- Sächsiche Neueste Nachrichten, NDPD, 4.5.89 fondiĝo de E-amika rondo, sendataj: 16 reguloj en E, E-prospekto pri Karl-Marx-Stadt, E en la dua jarcento;
- Die Union, CDU, 14.2.89 pri E-literaturo kaj lingvo;
- Universitätszeitung, n-ro 2/89 E-amika rondo, n-ro 6/89 estraro de la E-amika rondo fondita, n-ro 8/89 invito al E-aranĝo, n-ro 10/89 E-agado, n-ro 17/89 invito al E-kurso, n-ro 19/89 E-kurso, n-ro 20/89 E-aranĝo, n-ro 21/89 E en Kulturligo;
- Akademie-Echo, Medicina Akademio, n-ro 15/89 prezento de nova E-amika rondo;
- Hochschulzeitung, pedagogia altlernejo, n-ro 6/89 invito al E-prelego;
- robotron, uzina gazeto, n-ro 18/89 sama temo;
- nagema-impuls, uzina gazeto, 24/89 sama temo;
- tele-post, entreprena gazeto, n-ro 18/89 invito al E-agado, n-ro 23/89 informo por E-amikoj;
- Der Funke, uzina gazeto, n-ro 19/89 anonco de E-kurso; 26/415 cm

2.4. Erfurt

- Das Volk, SED, 1.3.89 E-kurso, 4.4.89 heredantoj de Müntzer, 20.4.89 distrikta E-renkontiĝo, 22.4.89 pri T. Müntzer, 24.4.89 E-istoj omaĝas al T. Müntzer, maje somera E-renkontiĝo, 20.7.89 E-renkontiĝo en Leipzig, 6.10.89 E-kurso, heredantoj de L. Zamenhof;
- Thüringer Tageblatt, CDU, 1.8.89 pri E-lernado, 26.8.89 pri la 74-a UK en Brighton;
- Thüringer Landeszeitung, LDPD, 10.1.89 historio de la E-movado, 13.1., 17.1., 20.1., 24.1., 31.1.89 E-movado en okcidenta turingio, 1.2.89 E en Kulturligo, 19.4.89 E-renkontiĝo, 25.4.89 somteme, 21.6.89 E-jubileo, 4.7.89 E-agado, 14.9.89 heredantoj de Zamenhof, 5.10.89 E-lernado;
- Thüringer Neueste Nachrichten, NDPD, 28.9.89 E-lernejo; 26/min. 200 cm

2.5. Frankfurt/Oder

- Neuer Tag, SED, 3.2.89 E en servo de mondpaco, junio 89 invito al E-kurso; 2/44 cm

2.6. Gera

- Volkswacht, SED, 10.3.89 E-lernejo kaj E, 14.4.89 varbo por E; 2/24 cm

2.7. Halle

- Freiheit, SED, sendate: varbo por intensa E-kurso;
- Der Neue Weg, CDU, 11.1.89 E en la Kulturligo, 11.2.89 E-kurso en serio, 26.5.89 1-a intensa E-kurso, 24.6.89 E-renkontiĝo en Leipzig, 9.8.89 E-kurso en vespera lernejo, 23.8.89 E-kurso en serio, 16.12.89 samteme;
- Der Walzwerker, uzina gazeto, 23.3.89 distrikta junulara renkontiĝo; 9/188 cm

2.8. Karl-Marx-Stadt

- Freie Presse, SED, 3.1.89 invito al E-renkontiĝo, 12.1.89 E-movado kaj agado, 27.1.89 E-movado en Aue, 7.2.89 E-agado, 8.2.89 E-istoj solidariĝas, 10.2.89 E-agado, 3.3.89 invito al E-lernado, 14.4.89 E-renkontiĝo, 15.4.89 E-historio, 23.6.89 samteme, 1.7.89 E-renkontiĝo, 12.7.89 komenca kurso, 9.8.89 kaj, 26.8.89 E-aranĝoj, 20.9.89 du artikoloj pri E-agado, 28.9.89 E en la klubo, 29.9.89 pri internaciaj E-renkontiĝoj, 11.10.89 invito al E-kunveno, novembre plano; 21/244 cm

2.9. Leipzig

- Leipziger Volkszeitung, SED, 2.2.89 E-aranĝo (bildo), E-kurso en vespera lernejo, 24.6.89 E-renkontiĝo en Leipzig, 30.8.89 E-ekspozicio (bildo), 17.11.89 invito al E-renkontiĝo;
- Mitteldeutsche Neueste Nachrichten, NDPD, 24.6.89 internacia E-renkontiĝo, 15.8.89 E-feriado en Pollando, sendate pri E;
- Der Schmiedewerker, uzina gazeto, 23.1.89 centjara E, 6.2.89 samtema daŭrigo; 10/176 cm

2.10. Magdeburg

- Magdeburger Zeitung, n-ro 28/89 pri internacia renkontiĝo en Leipzig, n-ro 42/89 pri internaciaj kontaktoj 2/23 cm

2.11. Neubrandenburg

- Freie Erde, SED, 28.1.89 sukcesaj E-kursoj, 24.2.89 semajnfina E-kurso, 27.2.89 samteme, 12.7.89 E-travivaĵoj, 19.9.89 invito al E-prelego, 27.9.89 E en vespera lernejo, 24.11.89 E en sociaj cirkonstancoj;
- Norddeutsche Zeitung, LDPD, 23.2.89 semajnfina E-kurso;
- Demokrat, CDU, 27.9.89 E-kurso, 10.12.89 E por radiotelegrafistoj amatoraj; 10/136 cm

2.12. Potsdam

- Märkische Volksstimme, SED, 5.1.89 E-agado en Brandenburg, 7.1.89 informa vespero, 11.1.89 E-kurso, 13.1.89 E-aranĝo, 19.1.89 novaj E-kursoj, 20.1.89 koresponda E-kurso, 1.2.89 samteme pli detale, 2.2.89 E-aranĝo, 8.3.89 E-agado en Jüterbog, 25.4.89 junulara renkontiĝo, 26.7.89 pri E-aktivulo, 28.7.89 internacia E-movado, 4.8.89 5-a POSET;
- Brandenburgische Neueste Nachrichten, NDPD, 20.1.89 E-kurso;
- Der Wohnungsbauer, uzina gazeto, n-ro 1/89 invito al prelego, n-ro 6/89 internacia E-aranĝo en Minsk, n-ro 8/89 samteme amplekse, n-ro 18/89 distrikta E-renkonto-(bildo), n-ro 11/89 E-istoj dum pentekosto al renkontiĝo; 19/328 cm

2.13. Rostock

- Ostseezeitung, SED, 12.1.89 E-informoj, 2.2.89 pri E kaj feria kurso, 23.3.89 E-informoj, 16.5.89 anonco de prelego, 1.9.89 E-ekspozicio, 7.9.89 E en vespera lernejo, 12.9.89 E-korespondado internacia, 23./24.9.89 novaj E-kursoj, 1.11.89 E en la Kulturligo, 24.11.89 fervojistoj esperantistaj;
- Norddeutsche Neueste Nachrichten, NDPD, 9.2.89 E-junulara grupo, 25./26.2.89 E-lingvo kaj historio, 8.9.89 E en vespera lernejo, 9./10.9.89 E-aktivulo H. Borgwardt (bildo), 13.9.89 E-ekspozicio pri Japanio, 27.9.89 varbo por E-kurso, 28.9.89 E-kurso;
- Norddeutsche Zeitung, LDPD, 12.5.89 sovetiaj E-gastoj;
- Der Demokrat, CDU, infanpentraĵoj el Japanio;
- Fischfang, uzina gazeto, jan.89 E pli ol ŝatokupo, 2.2.89 E-informoj, 16.3.89 same, pri E-agado, 27.4.89 E-agado, 28.9.89 E-kurso, 20.10.89 E-renkontiĝo, 23.11.89 E-okupo, 21.12.89 E-renkontiĝo; 31/584 cm

2.14. Schwerin

- Schweriner Volkszeitung, SED, 12.1.89 varbo por E, 13.1.89 anonco de E-renkonto, 4./5.2.89 pri E-renkontiĝo (bildo), 11./12.2.89 E fakgrupo, 21.2.89 junulara E-konferenco, 7.3.89 E-renkontiĝo en Karl-Marx-Stadt, 13.3.89 ŝanĝo de E-objektoj, 7.4.89 E-agado en Wittenberge (bildo), 20.4.89 E-feriado, 27.4.89 interesa E-vespero, 10.5.89 internaciaj E-aranĝoj, 6.6.89 E kaj paco, 22./23.7.89 E-agado en Schwerin;
- Der Demokrat, CDU, 13.1.89 E-renkontiĝo, 12.5.89 internaciaj E-kontaktoj;
- Norddeutsche Zeitung, LDPD, 10.5.89 interdistrikta E-renkontiĝo, 30.6.89 informoj pri E-agado, 4.9.89 E-tendaro; 18/186 cm

3. Resuma pritakso

1. La publikiga aktiveco entute malmultiĝis. 209 kontribuoj pri Esperanto (prefere agado kaj movado) aperis en nia respublika gazetaro (1988 = 327).
2. Same la amplekso de la publikaĵoj malkreskis, 1988 = 4875, 1989 = 3065. Kvankam la lasta nombro ne akurate estis mezurebla, ĉar ekz. Erfurt ne informis pri tiu ĉi fakto.
3. Ĉar prefere en la tiam plej aktivaj distriktoj malaltiĝis la nombro de publikaĵoj, la diferenco inter la unuopaj distriktoj preskaŭ malaperis.
4. Certe la aŭtunaj eventoj instigis la redakciojn prefere publikigi kontribuojn pri aliaj aktualaj temoj ol pri Esperanto. Tio montriĝas en tiu fakto, ke depost oktobro ege malofte E-kontribuoj estas troveblaj.
5. Tiu ĉi kompilaĵo certe estas la lasta. Trarigardante la gazetajn eltiraĵojn mi jam sciis, ke ĉiuj gazetoj jam ne ekzistas tiamaniere. Kelkaj eĉ tute malaperis. Tio okazis ankaŭ kun partioj de nia lando.
   La sinsekvo de la gazetoj rezultas el tiama maniero kaj pro pli facila komparebleco.

Mallongigoj

SED = germana mallongigo por Socialisma Unuiĝinta Partio de Germanio
NDPD = Nacidemokratia Partio de Germanio
CDU = Kristan-Demokratia Unio de Germanio
LDPD = Liberaldemokratia Partio de Germanio
FDGB = Libera Germana Sindikato-Ligo
DSF = Societo por Germana-Sovetia Amikeco
UK = Universala Kongreso
POSET = Potsdama Somera Esperantista Tendaro

Kompilis Ingrid Mewes

Timisoara ĉepinte

La Senato de la Universitato en Timisoara decidis plialtigi la pozicion de Kolektivo Esperanto Interlingvistiko: oni estigis Universitatan Esperanto-Centron, kiu post interkonsento iĝis la Tutlanda Universitata Esperanto-Centro. (Ĝi en ĉiuj agadoj kaj aranĝoj intime kunlaboras kun la filioj de REA.)

Estro: Univ. prof. d-ro Ignat Bociort

Vicestroj: Univ. doc. d-ro Hans Bettisch, RO-17 Resita, Bulv. 23 August 31, kaj univ. doc. d-rino Minerva Bosca, RO-1900 Timisoara, Str. Tralan Grozavescu 2.

Sekcioj kaj komitatanoj:

Scienco: Univ. asist. d-ro Constantin Dominte kaj d-ro Serglu Drincu, RO-1900 Timisoara, Aleea Sportivilor 8.

Internaciaj sciencaj kontaktoj: Univ. doc. d-ro Romeo Poenaru, RO-1900 Timisoara, Gheorge Lazar 42, kaj fiz. Florian Bociort, P-ta Balcescu 5, RO-1900 Timisoara.

Kursoj: Univ. lekt. Maria Butan, RO-1900 Timisoara, Aleea Sportivilor 34, et. 1, apt. 3, kaj prof. Mioara Dobre, RO-4100 Odorhelut Seculesc, Intrarae Garofitel 1.

Informado: Prof. János Vastag, red. NBZ, RO-1900 Timisoara, Bulev. 23 August 8, kaj Aurora Bute, RO-1900 Timisoara, Str. Brândusel 6.

Junularo:

a) Studentoj: Univ. asist. Iosif Nagy, Bucuresti, Soseaua Catelu 6, bloc PM 52, apt. 147, stud. Ciprian Jauca, RO-3400 Cluj-Napoca, Esperanto-Klubo, Pk. 1111, stud. Bernhard Hochstrasser, RO-1900 Timisoara IV, Str. Ion Barac 5.
b) Lernantoj: Prof. Emil Lazureanu, RO-2856 Bellu, jud. Arad, prof. Angela Stolca, RO-1931 Clacova, str. Tudor Vladimirescu nr. 16, jurd. Timis, prof. Luminita Bocsa, RO-1900 Timisoara, str. Tralan Grozavescu 2, stud. Francisc Boros, RO-1900 Timisoara, Bulev. Eroilor 7/D, lernantino Gabriela Mândrucencu, RO-1900 Timisoara, Bulev. Eroilor 7/D.
c) Aliaj: Prof. Elisabeta Velciov, RO-1900 Timisoara, str. Bradul 6, bloc 1 A, sc. A, apt. 4, Dorin Cosma, RO-1900 Timisoara, Aleea Muzicil 8, bloc C 9, sc. A, et. II, apt.

5. Kulturaj kaj turismaj aranĝoj: Inĝ. Dorin Hehn, RO-1900 Timisoara, Str. Lugojului 21, sc. A. apt. 6, Yolanda Jozsi, Str. Pationoarului 12, Sc. A. ap. 3, RO-4100 Miercurea Cluc, prof. Emil Crâncâu, RO-Bala Mare, Bulev. Bucuresti 5/53, Mihal Panus, Calea Tralan 2, apt. 12, RO-8900 Statu-Mare kaj Ion Sîrbu, RO-2200 Brasov, Bulev. Lenin 92, sc. C. apt. 8.

Aurora Bute

Korekta adreso de REA

Laŭ decido de la Tutlanda Kongreso de Esperanto en Rumanio (13.–15. julio 1990) la centra sidejo de Rumana Esperanto-Asocio dum la estontaj tri jaroj estos la urbo Timisoara.

Do la adreso de REA estas: Rumanio 1900 Timisoara, Bd. V. Pârvan 4 (Universitate). La adreso: Bukarest, C. P. 37–146 ne plu validas por REA. Ankaŭ la adreso aperinta en „der esperantist" n-ro 160 (2) 1990: Bukarest 1, CP 1–304, kiu estas **privata adreso,** ne validas por REA.

Hispanio

- Advokato, 27-jara korespondu vopraktiko k. amikeco. Skribu al Jordi Verdũ, Apart. 2503, Barcelona.

Hungario

- Esperanto grupo „Amikeco", 3525 Miskolc, Dayka G. ũt. 4. sz, Kossuth Gimnaázium, dez. kor. p. ĉ. t.
- Aleksandro Király, 87 Rákoczi strato, Hódmezövásárhely, 30jara, dez. kor. pri div. medicinaj problemoj, kolektas gazetojn, librojn, sciencajn artikolojn p. ĉ. t.

Irano

- Dez. kor. Reza Naĝafi, raportisto kaj studento pri germana literaturo. adreso: PoB 13355-158 Tehran.
  18-jara komencanto dez. kor. p. ĉ. t.: Moĵan-Gonĉe Argavan,
- Narmak-Khayer Ave-opposite the university „Elm va sanat"-Mehran Lane pl. 21, Code Post 16838.
- Dez. kor. el Esfahan:
  Mehdi Noruzi, No. 9 Shahid Mokhtari Alley. Ghodr, shahzeid St., Bozorgmehr Ave, Esfahan 81579, 18j.
- Alireza Moieni, ND. 28 Donbate mady Alley Roknoldoleh St., Bozorgmehr Ave., Esfahan 81576 (18j.),
- Farazane Noruzi No. 5.6 Bonbaste Bahman, Lida Farie, Mir st., Esfahan (19j.),
- M. Reza Zarrin-Kamar. No. 117 Noorbaran Alley. Bozorgmehr Ave, Esfahan 81586 (18j.),
- G. Reza Fard, No. 53 Bonbaste Tohid, Tohid Alley, 22 Bahman st., Bozorgmehr Ave, Esfahan 81586 (18j.),
- Alireza Noruzi, No. 18 Baradaran Line, Emam Alley, Azadi sq., Esfahan 81697 (18j.),
- M. Reza Ghorbani, Shahid Ghandi Post office, Neshat St., by Hosseyn Ghorbani TO M. Reza Ghorbani (17j.),

Sovetio

- Dangucli Ignatavičiute, Litova SSR, Alytus 234580, Petkenûaus 10-71. lernantino, 16j. dez. kor. p. ĉ. t.
- 14-jara lernantino dez. kor. tutmonde pri historio, ĵurnalistiko, muziko, lerneja klerigado; kolektas bildkartojn, poŝtmarkojn: Tanja Nazaruk, Leninskij pr. 9-A, kv. 64, SU-340102 Doneck, USSR.
- Vadim Cajkin, P. K. 24, Cjurupinsk-1, USSR-326520, dez. kor. tutmonde pri Orienta kulturo, batalartoj, atletismo, naturismo.
- Vygautas Endriuška, Debreceno 36–41, SU-235800 Klaipeda, Litovio, 18j., studento k. artisto, dez. kor. pri muziko, arto.
- Sotera Norvilaite, Statybininky 25-19, SU-235800 Klaipeda, studentino, artistino, 17j., dez. kor. pri arto, muziko, kulinario.
- Diana Juškaite, Jaunimo 10-1, SU-235070 Skuodas, Litovio, studentino, 16j. dez. kor. pri arto, sporto, libroj.
- Eduard Bystrov, P. K. 1963, Krasnojarsk-25, USSR, 16j. dez. kor. pri rokmuziko, sporto, historio; kolektas poŝtmarkojn, librojn.
- Igori Simonov, 31j. historiisto k. preleganto en la pedagogia supera lernejo, dez. kor. pri historio, politiko, religio k. ateismo, filozofio, E.-movado; kolektas kalendaretojn. Adreso: Genkinoj 39A-15, USSR-603105 Gorkij.
- Sergej Zbitnev, ul. Krupskoj 18, 343922 Kramatorsk, Ukrainio, 25j., komencanto, dez. kor pri korpokulturo, gim-

Pollando

- Elzbieta Jedruchniewicz, ul. Rolna 7/104, 40-954 Katowice, 25j., komencantino, dez. kor. pri div. temoj.
- Pola studento serĉas leteramik(in)on en GDR por ricevi fakan helpon en studoj pri la germana lingvo. Int.: muziko, politiko, kulturo de Skandinavio. Adreso: Wojciech Szrubka, ul. Zotnierza Pol. 7, 87-200 Wąbrzeżno.
- Eva kaj Ceslavo Pietraszewscy, 28 jaraj, instruistino k. oficisto, dez. kor. por profundigi la lingvokonon. Adreso: Leszczany 22-114 Zmduź.
- Infana grupo (10–15j.) dez. kor p. ĉ. t.; interŝanĝas salutkartojn, kalendarojn, E.-revuojn, insignojn k. E.-aĵojn por ekspozicio. Hanna Kwaśniewicz, Esperanto-grupo, Szkola Podstawowa nr. 7, ul. Tolstoja 1, 43-100 Tychy.
- Andrzej Orszulak, Kościelna 19a, 56-500 Syców, 29j., komencanto, interesiĝas pri turismo, sporto, literaturo; kolektas sondiskojn.
- Komencantino, 31j., instruistino, serĉas leteramikojn en div. landoj; interesiĝas pri turismo, muziko, filmo; kolektas poŝtmarkojn k. poŝtkartojn. Adreso: Elzbieta Kulik, ul. Orzechowa 107/2, 50-540 Wrocław.
- 50 jara edukisto dez. kor p. ĉ. t.: Kazimiro Noculak, str. Szwoleżerów 13B/3, 66-400 Gorzów Wlkp.
- 18 jara lernantino, komencantino, dez. kor. kun diverslandanoj; interesiĝas pri turismo, literaturo, sporto. Barbara Burska, str. Wschodnia 9/8, PL-78-100 Kolobneg.
- Gaja 20 jara knabino, komencantino, dez. kor pri turismo, plastiko. Adreso: Bożena Kania Chrzanów-Balin, ul. Cięzkowicka 541, 32-500 Chrazanów.
- 17-jara lernantino interesiĝas pri turismo k. ŝatas bestojn. Skribu al Marta Busko, ul. Kajki 41, 15–507 Białystok, Pollando.
- Instruisto interesiĝas pri lingvoj, numismatiko, geografio, turismo; kolektas monerojn, mapojn, vidkartojn.
  Adreso: Czesław Furmanek, rzcinica 77, 38–207 Przysieki, Pollando.
- Joanna Jędrzejak, 40 jara, str. Mieszka T. 2, Pl-41-709 Rúda Sl., Pollando, dez. kor. pri turismo, filmo; kolektas diapozitivojn k. sondiskojn.
- 42-jara polo dez. kor. kun GDRanoj pri arto, kulturo, tradicio: Lech Grochulski, ul. Zarecka 54/155, 42–206 Czestochowa, Pollando.
- 25-jara inĝ. dez. kor. p. ĉ. t., interesiĝas pri turismo, ekologio, politiko, floro kaj faŭno, komputiloj, fotoj. Rafal Stanek, os. Wysokie 4/42, Pl-31-818 Krakow, Pollando.

Herausgeber: Kulturbund e. V.
Redaktion: Otto-Nuschke-Str. 1, Berlin, 1080, Fernruf: 2826343
Verantwortlicher Redakteur: Dr. sc. Detlev Blanke.
Redaktionskommission: Manfred Arnold, Ulrich Becker, Detlef Kraus, Dr. Ronald Lötzsch, Werner Pfennig.
Erscheinungsweise: 6mal im Jahr. Preis pro Einzelheft: 2 DM.
Druck: TASTOMAT GMBH · Eggersdorf · 1275.
Artikel-Nr. (EDV) 7928 3216